

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

Μονάδα Επενδύσεων στις Γεωργικές
Εκμεταλλεύσεις
Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)
Πληροφορίες: Αλιζιώτης Ν., Κοκόλης Β.,
Παπασταματίου Γ., Τσολακίδη Κ.,
Τσιατούρας Ε.
Τηλ: 210 527 5262, 271, 255, 013, 210
e-mail: naliziotis@mou.gr, vkokolis@mou.gr,
gpapastamatiou@mou.gr,
ktsolakidi@mou.gr, etsiatouras@mou.gr
Fax: 210 5275270

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 27/03/2018
Αρ. Πρωτ. 2639
ΦΕΚ:

ΑΠΟΦΑΣΗ

Πρώτη τροποποίηση του πλαισίου εφαρμογής των Δράσεων 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- 1.1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
- 1.2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όπως κάθε φορά ισχύει.

- 1.3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
- 1.4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου
- 1.5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως κάθε φορά ισχύει.
- 1.6. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όπως κάθε φορά ισχύει.
- 1.7. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση όπως κάθε φορά ισχύει.
- 1.8. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
- 1.9. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.

2. Τις διατάξεις:

- 2.1. Του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 265 Α') και ιδίως την παράγραφο 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως ισχύει κάθε φορά.
- 2.2. Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98 Α').
- 2.3. Του Π.Δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ 138/Α'/2017).
- 2.4. Του Π.Δ. 24/2015 «Σύσταση και Μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ 20 Α').
- 2.5. Του Π.Δ. 70/22-09-2015 (ΦΕΚ 114 Α') «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και

Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».

- 2.6. Του Π.Δ. 73/23-09-2015 (ΦΕΚ 116 Α΄) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
  - 2.7. Του Ν. 3508/2006 (ΦΕΚ 249 Α΄) «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», και ειδικότερα το άρθρο 3 αυτού.
  - 2.8. Του Ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151 Α΄) «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» όπως ισχύει κάθε φορά.
  - 2.9. Του Ν. 2690/1997 (ΦΕΚ 45 Α΄) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.
  - 2.10. Του Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ 78 Α΄) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει κάθε φορά.
  - 2.11. Της αριθμ. 282966/09-07-2007 (ΦΕΚ 1205 Β΄) Κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ».
  - 2.12. Της αριθμ. 24944/20-09-2016 (ΦΕΚ 3066 Β΄) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».
  - 2.13. Της αριθμ. 1065/19-4-2016 (ΦΕΚ 1273 Β΄) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» όπως ισχύει κάθε φορά.
  - 2.14. Της αριθμ. 2545/17-10-2016 (ΦΕΚ 3447 Β΄) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ».
  - 2.15. Της αριθμ. 104/7056/21-1-2015 (ΦΕΚ 147 Β΄) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως ισχύει κάθε φορά.
  - 2.16. Της αριθμ. 397/18235/16-02-2017 (ΦΕΚ 601 Β΄) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Αρμόδια Αρχή, διαδικασία και δικαιολογητικά αναγνώρισης των Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και των Ενώσεων τους (Ε.Ο.Π.), καθώς και των Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π)», όπως ισχύει κάθε φορά.
  - 2.17. Της αριθμ. 1420/82031/22-07-2015 (ΦΕΚ 1709 Β΄) με θέμα «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης», όπως ισχύει κάθε φορά.
3. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.4 «Μ04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού (άρθρο 17)» όπως ισχύει κάθε φορά.

4. Την αριθμ. 13158/28-11-2017 (ΦΕΚ 4302 Β') υπουργική απόφαση με θέμα «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής των Δράσεων 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» και 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020.»
5. Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ (αριθ. πρωτ. 691/06-03-2018 έγγραφο).
6. Τη σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ (αριθ. πρωτ. 15150/07-02-2018 έγγραφο).
7. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της ΥΑ 13158/28-11-2017 (ΦΕΚ 4302 Β') (εφεξής ΥΑ) ως εξής:

Άρθρο 1

1. Στο τέλος της παραγράφου 29 του άρθρου 4 προστίθεται το εξής εδάφιο: «Προκειμένου για νεαρές φυτείες, όπως δηλώνονται στο ΟΣΔΕ του 2017 ή όπως αυτές προκύπτουν από μελλοντικές φυτεύσεις, οι ΜΑΕ του παραρτήματος 1 και η τυπική απόδοση του παραρτήματος 2 υπολογίζονται στο μισό των μεγεθών που αναφέρονται σε αυτά τα παραρτήματα.
2. Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής
  - 2.1. Στο τέλος της περίπτωσης 1.4 της παραγράφου 1 προστίθεται το εδάφιο: «Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος φυσικό πρόσωπο έχει υποβάλλει αίτημα ασφάλισης στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές διαδικασίες, οφείλει να προσκομίσει είτε αντίγραφο της αίτησής του είτε έγγραφο του ΕΦΚΑ που να βεβαιώνει την υποβολή σχετικού αιτήματος.»
  - 2.2. Η περίπτωση 1.7 και αντικαθίσταται ως εξής:

«1.7 Επιπρόσθετα, για τη Δράση 4.1.1 να πληροί μία εκ των επομένως προϋποθέσεων:

    - 1.7.1 Να είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίες αγρότες (όχι νεοεισερχόμενοι). Στην περίπτωση που πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις εγγραφής στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματία αγρότη (όχι νεοεισερχόμενου) πλην της ασφάλισής στον ΕΦΚΑ, τότε προσκομίζει σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας, συνοδευόμενη από φωτοαντίγραφο της αίτησης εγγραφής στον ΕΦΚΑ ή έγγραφο του ΕΦΚΑ που να βεβαιώνει την υποβολή σχετικού αιτήματος. Ο υποψήφιος έχει την υποχρέωση προσκόμισης της εγγραφής του στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίας αγρότης μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 20 της παρούσας και σε κάθε περίπτωση εντός τριών μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής του δεύτερου σταδίου των ηλεκτρονικών αιτήσεων.
    - 1.7.2 Να είναι νέοι γεωργοί του υπομέτρου 6.1. Κατ' εξαίρεση δύναται να υποβάλουν αίτημα στήριξης φυσικά πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτημα στήριξης σε εν ισχύ πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» κατά την περίοδο υποβολής των αιτήσεων στήριξης στο υπομέτρο 4.1. Σε αυτήν την περίπτωση, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξή τους στο υπομέτρο 4.1 είναι να έχουν ενταχθεί στο υπομέτρο 6.1 μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 20 της παρούσας και σε κάθε περίπτωση εντός

τριών μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής του δεύτερου σταδίου των ηλεκτρονικών αιτήσεων.»

2.3. Η περίπτωση 2.5 επαναριθμείται ως 2.6 και προστίθεται περίπτωση 2.5 ως εξής:

«2.5 Να έχουν την ιδιότητα του ενεργού γεωργού.»

3. Η περίπτωση 5.4 του άρθρου 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«5.4 Σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων οι κάτοχοι, την ημερομηνία υποβολής αίτησης στήριξης, δεν έχουν ολοκληρώσει την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου της γεωργικής τους εκμετάλλευσης στο πλαίσιο πρόσκλησης του Μέτρου 121 «Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 ή/και δεν έχουν ολοκληρώσει την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου πρωτογενούς παραγωγής του Ν. 3908/2011 (ΦΕΚ 8 Α') «Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή», όπως ισχύει κάθε φορά».

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υποψήφιοι δικαιούχοι, δηλαδή οι Ομάδες Παραγωγών οι Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών της ΥΑ 397/18235/24-2-2017 (ΦΕΚ 601 Β'), όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και τα συλλογικά σχήματα του αγροτικού συνεταιριστικού δικαίου, όπως αγροτικοί συνεταιρισμοί, ενώσεις αυτών και ΚΟΙΝΣΕΠ, κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης στήριξης, πρέπει:»

5. Προστίθεται υποπερίπτωση 1.13 στο άρθρο 8 ως εξής:

«1.13 Δε δημιουργούνται τεχνητά οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για να καθοριστούν επιλέξιμες.»

6. Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

6.1. Η υποπερίπτωση 1.2.6 διαγράφεται.

6.2. Προστίθεται υποπερίπτωση 1.2.6 ως εξής:

«1.2.6. Είναι επιλέξιμη κάθε είδους ομβροδεξαμενή (πλαστική, τσιμεντένια, μεταλλική κ.λπ.) για την ύδρευση των ζώων.»

6.3. Η υποπερίπτωση 1.3.3 αντικαθίσταται ως εξής:

«1.3.3. Οι αγροτικές αποθήκες, οι μελισσοκομικές εγκαταστάσεις και οι εγκαταστάσεις για την προετοιμασία ή/και συσκευασία ή/και πρώτη πώληση της παραγωγής είναι δυνατόν να χωροθετούνται εντός των ορίων οικισμών με τον περιορισμό ότι αυτές δεν αποτελούν τμήμα άλλου ευρύτερου κτιρίου και δεν εμφανίζουν προϋποθέσεις αλλαγής χρήσης.»

6.4. Η υποπερίπτωση 2.2.5 αντικαθίσταται ως εξής:

«2.2.5 Στην ηπειρωτική χώρα, στην Κρήτη και στην Εύβοια, δαπάνες για αγορά αμελκτικής μηχανής αιγοπροβάτων δεν είναι επιλέξιμες για εκμεταλλεύσεις με λιγότερα από 100 ενήλικα θηλυκά ζώα στη ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.»

6.5. Η υποπερίπτωση 2.2.10 αντικαθίσταται ως εξής:

«2.2.10 Τα ψεκαστικά μηχανήματα πρέπει, με ευθύνη του πωλητή, να είναι εφοδιασμένα με πιστοποιητικό επιθεώρησης και αυτοκόλλητο σήμα καταλληλότητας. Εναλλακτικά γίνεται δεκτή η πιστοποίηση του τύπου του ψεκαστικού μηχανήματος κατά ISO 16119 από αρμόδιο πιστοποιημένο φορέα, σύμφωνα με την ΥΑ Ε8/1831/3976/21-04-2015 (ΦΕΚ 671 Β'), όπως ισχύει κάθε φορά. Στην εναλλακτική αυτή περίπτωση, κάθε ψεκαστικό πρέπει να συνοδεύεται από Βεβαίωση Συμμόρφωσης του κατασκευαστή του, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος VIII της παραπάνω απόφασης.»

6.6. Η υποπερίπτωση 2.2.13 αντικαθίσταται ως εξής:

«2.2.13 Οι βαμβακοσυλλεκτικές, οι θεριζοαλωνιστικές μηχανές, οι μηχανές συλλογής βιομηχανικής ντομάτας και τεύτλων είναι επιλέξιμες επενδύσεις μόνο αν πραγματοποιούνται από συλλογικά σχήματα. Επισημαίνεται ότι είναι επιλέξιμη μία συλλεκτική μηχανή ανά είδος, ανά συλλογικό σχήμα.»

6.7. Η υποπερίπτωση 2.2.14 διαγράφεται.

6.8. Η υποπερίπτωση 3.1.2 αντικαθίσταται ως εξής:

«3.1.2 Τα προς φύτευση είδη να έχουν διάρκεια παραγωγικής ζωής άνω των 4 ετών.»

6.9. Η υποπερίπτωση 9.2.1 τροποποιείται ως εξής:

«9.2.1. Η τεκμηρίωση της δυναμικότητας της επένδυσης σε σχέση με τις ενεργειακές ανάγκες της εκμετάλλευσης στη μελλοντική κατάσταση (ενεργειακή μελέτη).»

6.10. Η υποπερίπτωση 10.2.1 τροποποιείται ως εξής:

«10.2.1. Η τεκμηρίωση του είδους και της δυναμικότητας της επένδυσης σε σχέση με τα παραγόμενα απόβλητα της εκμετάλλευσης στη μελλοντική κατάσταση (μελέτη διάθεσης αποβλήτων).»

7. Στο άρθρο 10 προστίθενται οι εξής παράγραφοι:

«29. Οι δαπάνες σύνδεσης των εγκαταστάσεων με δίκτυα κοινής ωφέλειας όπως, ύδρευσης, αποχέτευσης και ηλεκτροδότησης.

30. Οι δαπάνες αγοράς κρηθρών.

32. Οι επενδύσεις ενεργητικής προστασίας.

33. Η αγορά οποιουδήποτε ελκυστήρα στην περίπτωση που υφίσταται μη αποσβεσμένος ελκυστήρας στην εκμετάλλευση. Εξαιρείται η περίπτωση όπου πραγματοποιείται αναδιάρθρωση της εκμετάλλευσης προς δενδρώδεις καλλιέργειες ή/και αμπέλια, όπου δύναται να ενισχυθεί δενδροκομικός ελκυστήρας υπό τις εξής συντρέχουσες προϋποθέσεις:

α. Να μην υφίσταται μη αποσβεσμένος δενδροκομικός / αμπελοργικός ελκυστήρας στην εκμετάλλευση.

β. Στην Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του έτους που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, να μην υπάρχει καλλιέργεια δέντρων ή/και αμπελιών σε έκταση μεγαλύτερη από 10 στρέμματα.

γ. Κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η εν λόγω έκταση πρέπει να είναι τουλάχιστον 20 στρέμματα

δ. Η τυπική απόδοση από τις καλλιέργειες αυτές να υπερβαίνει το 40% της συνολικής τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης. Σημειώνεται ότι για τον συγκεκριμένο υπολογισμό λαμβάνεται υπόψη η τυπική απόδοση παραγωγικής (όχι νεαρής) φυτείας.

34. Η συγχρηματοδότηση περισσότερων του ενός ελκυστήρων ανά επενδυτικό σχέδιο.

35. Η αναμείλωση οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου.»

8. Το άρθρο 11 τροποποιείται ως εξής:

8.1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 «Η ακριβής απαιτούμενη διάρκεια ορίζεται, για κάθε κατηγορία δαπάνης, στο Παράρτημα 7 (Ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης/παραχώρησης ακινήτου).» αντικαθίσταται ως εξής: «Στο Παράρτημα 7 (Ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης/παραχώρησης ακινήτου) ορίζεται η ακριβής απαιτούμενη διάρκεια, για κάποιες κατηγορίες δαπανών.»

8.2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 11 αντικαθίσταται ως εξής:.

«6. Στην περίπτωση υλοποίησης συλλογικών επενδύσεων, η χωροθέτηση των επενδύσεων σε ακίνητα για τα οποία υφίσταται η προϋπόθεση της νόμιμης κατοχής από το φορέα.»

9. Το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:
- 9.1 Στο τέλος της παραγράφου 1 προστίθεται το εξής εδάφιο: «Δεν θεωρείται απλή αντικατάσταση η επένδυση με την οποία αντικαθίσταται γεωργικό κτίριο ή κατασκευή ή μηχανήμα ή εξοπλισμός ή φυτεία ή μέρη αυτών, πλήρως αποσβεσμένου κατά την τελευταία ημέρα της περιόδου υποβολής των αιτήσεων στήριξης.»
- 9.2 Η περίπτωση 4.2 της παραγράφου 4 αντικαθίσταται ως εξής:
«4.2 Η αντικατάσταση υφιστάμενων πολυετών φυτειών με άλλες επιλέξιμες προς στήριξη φυτείες εφόσον αυτές διαφοροποιούνται από τις υφιστάμενες ως προς το είδος. Στην περίπτωση που δεν διαφοροποιούνται ως προς το είδος απαιτείται αποδεδειγμένα να διαφοροποιούνται τόσο ως προς την ποικιλία όσο και ως προς την καλλιεργητική τεχνική.»
- 9.3 Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 «Εφόσον δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της αξίας που δεν έχει ακόμα αποσβεστεί, η αιτούμενη δαπάνη μειώνεται κατά 70%.» αντικαθίσταται ως εξής:
«Εφόσον ο υποψήφιος δεν προσδιορίζει τα αναπόσβεστα έτη, η αιτούμενη δαπάνη απομειώνεται κατά 70%.»
10. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 13 προστίθενται τα εξής:
«στ. Οι γενικές δαπάνες και οι δαπάνες που αφορούν την απασχόληση εργατών γης εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής προσφορών. Επιπλέον, για τις καινοτόμες επενδύσεις, όπως αυτές καθορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, απαιτείται η προσκόμιση μιας προσφοράς. Για επενδύσεις που προτείνονται ως καινοτόμες με ευθύνη του επενδυτή, και έχει προσκομισθεί μόνο μια προσφορά, αλλά δε χαρακτηρίζονται ως τέτοιες από τη γνωμοδοτική επιτροπή, απαιτείται η προσκόμιση δύο συμπληρωματικών προσφορών εντός προθεσμίας, κατόπιν σχετικού αιτήματος της γνωμοδοτικής επιτροπής.»
11. Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Για τα συλλογικά σχήματα η τεκμηρίωση παραθέτει στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται η σκοπιμότητα της επένδυσης σε σχέση με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της και η προσαρμογή της δυναμικότητας ή του μεγέθους ή της ποσότητας της επένδυσης στην παραγωγική ικανότητα των μελών του.»
12. Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:
- 12.1. Στο τέλος της υποπερίπτωσης 1.3.1 της παραγράφου 1.3 προστίθεται το εξής εδάφιο: «Ο ανωτέρω περιορισμός έχει εφαρμογή και στην περίπτωση νομικού ή φυσικού προσώπου που υποβάλει αίτηση στήριξης και στην δράση 4.2.3 του υπομέτρου 4.2.»
- 12.2. Η υποπερίπτωση 1.3.2 επαναριθμείται ως 1.3.3.
- 12.3. Στην περίπτωση 1.3 προστίθεται υποπερίπτωση 1.3.2 ως εξής:
«1.3.2 Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της στήριξης που παρέχεται από το υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά τις 500.000 ευρώ και στην περίπτωση που το υποψήφιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι ταυτόχρονα μέτοχος/εταίρος νομικών προσώπων ή/και μέλος συλλογικών σχημάτων δικαιούχων στήριξης. Για την εφαρμογή του περιορισμού αυτού, ο προϋπολογισμός που αναλογεί σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μέτοχο/εταίρο νομικού προσώπου, μέλος συλλογικού σχήματος είναι ανάλογος του ποσοστού συμμετοχής του στο νομικό πρόσωπο ή στο συλλογικό σχήμα, που λαμβάνει την στήριξη. Σε περιπτώσεις υπέρβασης του ανωτέρω ορίου γίνεται μείωση στην επιλέξιμη δαπάνη του αιτήματος

στήριξης που έχει υποβληθεί από το φυσικό πρόσωπο και στη συνέχεια από το νομικό πρόσωπο.»

13. Στο άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

13.1. Η υποπερίπτωση 2.4 αντικαθίσταται ως εξής: «Η δημόσια οικονομική στήριξη πιστώνεται στο σχετικό τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 29, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης 3.3 του παρόντος άρθρου.»

13.2. Προστίθεται υποπερίπτωση 3.3 ως εξής:

«3.3 Δίνεται η δυνατότητα ο δικαιούχος των Δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 να αιτηθεί την καταβολή της ενίσχυσης από τον Οργανισμό Πληρωμής σε τρίτο πρόσωπο ορισμένο από αυτόν. Οι σχετικές προϋποθέσεις θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση.»

14. Το άρθρο 20 τροποποιείται ως εξής:

14.1. Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι ανωτέρω αξιολογήσεις διενεργούνται από έναν αξιολογητή ΠΕ γεωτεχνικό ή ΤΕ Γεωπονίας, της οικείας ΔΑΟΚ ή ΔΑΟΠ, των αποκεντρωμένων και περιφερειακών υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ και λοιπών υπηρεσιών που θα οριστούν στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.»

14.2. Η παράγραφος 12 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα συγκροτείται κατά κανόνα μία Γνωμοδοτική Επιτροπή η οποία αποτελείται από τρία μέλη με τους αναπληρωτές τους. Στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο από τη ΔΑΟΠ, δύναται σε επίπεδο ΔΑΟΚ να συγκροτούνται περισσότερες από μία επιτροπές. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι αρχές της ισονομίας. Μέλη δύναται να είναι υπάλληλοι, κατά προτεραιότητα, γεωτεχνικοί, οικονομικοί και μηχανικοί των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας ύστερα από απόφαση του Περιφερειάρχη η οποία αναρτάται στη Διαύγεια, στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και κοινοποιείται στην ΕΥΕ ΠΑΑ. Ως εισηγητές στη Γνωμοδοτική Επιτροπή ορίζονται οι αξιολογητές των αιτήσεων στήριξης. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές της αίτησης στήριξης δεν συμμετέχουν στη διαδικασία γνωμοδότησης που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση.»

15. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 22, «Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, τα στοιχεία της (αριθ. και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ», αντικαθίσταται ως εξής: «Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, τα στοιχεία της (αριθμός και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ, με ευθύνη της ΔΑΟΠ.»

16. Το άρθρο 26 τροποποιείται ως εξής:

16.1. Διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4: «Μη τήρηση του παραπάνω όρου συνεπάγεται αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης πράξης.»

16.2. Η παράγραφος 18 αντικαθίσταται ως εξής:

«18. Για κάθε επενδυτικό αγαθό το οποίο ανήκει στην υποπερίπτωση 2.1.3 (μηχανήματα και εξοπλισμός) του άρθρου 9 και η συγχρηματοδοτούμενη αξία του υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ, είναι απαραίτητη η αποτύπωση του αριθμού σειράς ανάγλυφα στο σώμα του σχετικού εξοπλισμού. Αποτύπωση του αριθμού σειράς σε ενσωματωμένο ταμπελάκι ή σε αυτοκόλλητο κ.λπ., οδηγεί στην μη πιστοποίηση της εκτέλεσης του φυσικού αντικειμένου μέχρι ο αριθμός σειράς να αποτυπωθεί ανάγλυφα στο σώμα του εξοπλισμού. Ο αριθμός αυτός αποτελεί μέσο ταυτοποίησής του κατά την παρακολούθηση υλοποίησης καθώς και

κατά τη διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων του δικαιούχου. Η αποτύπωση αυτή φωτογραφίζεται και η φωτογραφία αποτελεί τμήμα του πρακτικού επιτόπιας επίσκεψης. Μη αποτύπωσή του δεν επιτρέπει την παραλαβή της συγκεκριμένης επένδυσης.»

17. Το έκτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 28: «Η συγκρότηση των επιτροπών γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μετά από εισήγηση της οικείας ΔΑΟΚ.» τροποποιείται ως εξής: «Η συγκρότηση των επιτροπών γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μετά από εισήγηση της οικείας ΔΑΟΠ.»

18. Η παράγραφος 7 του άρθρου 35 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Να αναρτούν πριν από το πρώτο αίτημα πληρωμής, πινακίδα στον χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να επιδεικνύεται η συμβολή του προγράμματος ενίσχυσης της επένδυσης. Η πινακίδα πρέπει να παραμένει μέχρι την ολοκλήρωση των μακροχρονίων υποχρεώσεων.»

19. Το άρθρο 36 αντικαθίσταται στο σύνολό του ως εξής:

«Άρθρο 36

Επιπτώσεις από την αθέτηση όρων, προϋποθέσεων και υποχρεώσεων

1. «Αθέτηση των δεσμεύσεων των παραγράφων 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14 και 15 του άρθρου 35 οδηγεί σε απένταξη από τη δράση ή τις δράσεις που έχει ενταχθεί. Η δημόσια οικονομική ενίσχυση που τυχόν έχει καταβληθεί ανακτάται στο σύνολό της εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Στην περίπτωση που η αθέτηση διαπιστωθεί κατά την διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που του έχει καταβληθεί επιστρέφεται εντόκως.

2. Αθέτηση της δέσμευσης της παραγράφου 4 του άρθρου 35 οδηγεί υποχρέωση επιστροφής ποσού ίσου με:

- το γινόμενο του ποσοστού της απόκλισης επί την εγκεκριμένη δημόσια δαπάνης για κάθε έτος που η τυπική του απόδοση υπολείπεται της δηλωθείσας τυπικής απόδοσης στη μελλοντική, για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα,

- τόσα πέμπτα της συνολικής δημόσιας οικονομική ενίσχυσης, όσα απαιτούνται για τη συμπλήρωση της πενταετίας, για τα συλλογικά σχήματα.

3. Σε περίπτωση αλλαγής του τόπου μόνιμης κατοικίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει τροποποίηση του επενδυτικού σχεδίου και η ένταση ενίσχυσης υπολογίζεται σύμφωνα με το νέο τόπο μόνιμης κατοικίας ή έδρας, εφόσον υπάρχει διαφοροποίηση.

4. Αθέτηση της δέσμευσης της παραγράφου 7 του άρθρου 35 έχει ως συνέπεια τη μη εκκαθάριση του αιτήματος πληρωμής έως ότου αναρτηθεί η πινακίδα, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες προδιαγραφές κατασκευής της. Σε περίπτωση που η παρατυπία διαπιστωθεί κατά τη διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων η ΔΑΟΚ απευθύνει σύσταση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιστρέφεται το 5 % της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης.

5. Αθέτηση της δέσμευσης της παραγράφου 8 του άρθρου 35 έχει ως συνέπεια:

5.1. Σε περίπτωση που η κλίση για κατάρτιση γίνει πριν την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου και ο δικαιούχος δεν ανταποκριθεί χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανώτερης βίας, μειώνεται η δημόσια δαπάνη που του αναλογεί κατά 10%.

5.2. Σε περίπτωση που η κλίση για κατάρτιση γίνει μετά την αποπληρωμή του επενδυτικού του σχεδίου και ο δικαιούχος δεν ανταποκριθεί χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανώτερης βίας, επιστρέφει το 10% της ενίσχυσης που του έχει καταβληθεί ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

6. Αθέτηση της δέσμευσης της παραγράφου 11 του άρθρου 35 ως προς τη διατήρηση των παραστατικών σε ξεχωριστό αρχείο οδηγεί σε σύσταση από τη ΔΑΟΚ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης κατά τον επανέλεγχο επιβάλλεται μείωση κατά την υλοποίηση ή επιστροφή κατά την περίοδο των μακροχρονίων υποχρεώσεων ποσό που αντιστοιχεί στο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης. Στην περίπτωση μη εύρεσης των παραστατικών κατά την υλοποίηση επιβάλλεται μείωση ποσού ίσου με το 100% της δημόσιας δαπάνης που αντιστοιχεί στο μη ευρεθέν παραστατικό. Στην περίπτωση μη εύρεσης των παραστατικών κατά την περίοδο των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβάλλεται επιστροφή ποσού ίσου με το 50% της δημόσιας δαπάνης που αντιστοιχεί στο μη ευρεθέν παραστατικό.
7. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης σε κλίση για παροχή στοιχείων στη διαχειριστική αρχή ή σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στο πλαίσιο του προγράμματος RICA, η δημόσια δαπάνη μειώνεται κατά 2% κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ή επιστρέφεται το 2% αυτής ως αχρεωστήτως καταβληθείσα στην περίπτωση που η άρνηση της συνεργασίας συμβεί κατά τη διάρκεια των μακροχρονίων υποχρεώσεων.
8. Αθέτησης της δέσμευσης της παραγράφου 13 του άρθρου 35 ως προς την τήρηση των λογιστικών βιβλίων οδηγεί σε σύσταση από τη ΔΑΟΚ προκειμένου να συμμορφωθεί εντός τριμήνου. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης κατά τον επανέλεγχο, έχει κύρωση ίση με το 2% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης. Αθέτηση της δέσμευσης ως προς την παροχή πρόσβασης στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα έχει ως συνέπεια την απένταξη από τη δράση ή τις δράσεις που έχει ενταχθεί. Η δημόσια οικονομική ενίσχυση που τυχόν του έχει καταβληθεί ανακτάται εν μέρει ή στο σύνολό της εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 2

1. Το κείμενο της τρίτης στήλης της τελευταίας γραμμής του πίνακα του Παραρτήματος 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Εκτροφή τουλάχιστον: 150 θηλυκών αιγοπροβάτων άνω του έτους σε ορεινές περιοχές (Οδηγία 85/148) ή 300 θηλυκών αιγοπροβάτων άνω του έτους στην υπόλοιπη χώρα ή 80 MMZ βοοειδών ή 100 χοιρομητέρων».
2. Το Παράρτημα 4 της ΥΑ τροποποιείται ως εξής:
- 2.1 Ο πίνακας 4.1 «Αμελκτικές μηχανές αιγοπροβάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ(**)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
100 έως 200	9	18	Διαδοχικής Παγίδευσης	50 + 15
	12	12		35 + 15
	12	24	Παγίδα Παλινδρομική	60 + 15
	15	30	Παγίδα Ταχείας Εξόδου	75 + 20
	16	32		75 + 20
	18	18		50 + 15
201 έως 250	12	24	Διαδοχικής Παγίδευσης	60 + 15
	15	30		75 + 20
	16	32	Παγίδα Παλινδρομική	75 + 20
	18	18	Παγίδα Ταχείας Εξόδου	50 + 15
	18	36		100 + 20
	24	24		60 + 15

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ(**)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
251 έως 300	12	24	Διαδοχικής Παγίδευσης Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	60 + 15
	15	30		75 + 20
	16	32		75 + 20
	18	18		50 + 15
	18	36		100 + 20
	24	24		60 + 15
	24	48		96 + 20
	30	30		75 + 20
	32	32		75 + 20
	18	18	Περιστροφική	36 + 20
301 έως 400	12	24	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	60 + 15
	18	36		100 + 20
	24	24		60 + 15
	24	48		96 + 20
	30	30		75 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		100 + 20
	18	18	Περιστροφική	36 + 20
	24	24		40 + 20
401 έως 500	12	24	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	60 + 15
	24	24		60 + 20
	30	30		75 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		100 + 20
	24	48		96 + 20
	48	48		96 + 20
	24	24	Περιστροφική	40 + 20
	30	30		64 + 20
	32	32		64 + 20
501 έως 550	30	30	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	75 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		96 + 20
	48	48	100 + 20	
	24	24	Περιστροφική	40 + 20
	30	30		64 + 20
	32	32		64 + 20
551 έως 600	36	36	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	96 + 20
	48	48		100 + 20
	30	30	Περιστροφική	64 + 20
	32	32		64 + 20
	36	36		64 + 20

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ(**)	ΑΜΕΛΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΘΕΣΕΙΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΕΜΒΑΔΟΝ(*)
601 έως 800	48	48	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	96 + 20
	64	64		120 + 20
	30	30	Περιστροφική	64 + 20
	32	32		75 + 20
	36	36		96 + 20
Άνω των 801	48	48	Παγίδα Παλινδρομική Παγίδα Ταχείας Εξόδου	100 + 20
	64	64		120 + 20
	72	72		135 + 20
	80	80		140 + 30
	96	96		165 + 30
	48	48	Περιστροφική	100 + 20
	60	60		120 + 20
	72	72		130 + 30

(*) Εμβαδόν (σε τ.μ.): Ο πρώτος αριθμός αφορά το εμβαδόν του αμελκτηρίου τ.μ. και ο δεύτερος αφορά το εμβαδόν χώρου αποθήκευσης γάλακτος (παγολεκάνης). Το εμβαδόν του αμελκτηρίου αφορά αμελκτικές μηχανές που εγκαθίστανται σε κτίρια συμβατικής κατασκευής.

(**) Ως αριθμός αιγοπροβάτων ορίζεται ο αριθμός των ενήλικων θηλυκών αιγοπροβάτων που δηλώνεται ότι θα υπάρχουν στην ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.

2.2 Στον πίνακα 4.2, όπου αναφέρεται «Παγίδα Παλινδρομική» αντικαθίσταται ως «Παγίδα: Γρήγορης διαφυγής / Παλινδρομική / Διαδοχικής παγίδευσης».

2.3 Στους πίνακες του παραρτήματος 4, το όριο των 145 αιγοπροβάτων μειώνεται στα 100 αιγοπρόβατα (Πίνακας 4.1, 4.3, 4.4).

2.4 Το παράδειγμα Β του Πίνακα 4.8 αντικαθίσταται ως εξής:

Β) **Περίπτωση εκμετάλλευσης 440 κυψελών κατά την ολοκλήρωση:** Κατασκευή μέχρι 195 τ.μ. χώρου εξαγωγής μελιού και μελισσοκομικής αποθήκης (100 τ.μ. + (440 κυψέλες - 250 κυψέλες) × 0,5 τ.μ./κυψέλη επιπλέον των 250= 100 τ.μ. + 95 τ.μ.=195 τ.μ).

2.5 Προστίθεται Πίνακας 4.11 με τίτλο «Συλλεκτικές μηχανές» ως εξής:

Είδος συλλεκτικής μηχανής	Ελάχιστη έκταση κατά την ολοκλήρωση (στρέμματα)	Ποσότητα
Βαμβακιού, Βιομηχανικής τομάτας, Τεύτλων	600	1
Ρυζιού, Καλαμποκιού	1.200	1
Καλαμποκιού για ενσίρωση, Λοιπών Σιτηρών, Ψυχανθών, Οσπρίων	1.500	1
Λοιπά προϊόντα	Σύμφωνα με τεχνική έκθεση	1

3. Ο πίνακας της παραγράφου 5.2 του Παραρτήματος 5 της ΥΑ, αντικαθίσταται ως εξής:

Περιορισμός μόσχου σε ατομικό κλωβό μετά την ηλικία των 8 εβδομάδων	απαγορεύεται
Τοιχώματα ατομικού κλωβού (μέχρι 8 ^{ης} εβδομάδας)	διάτρητα
Πλάτος ατομικού κλωβού ή θέσεως / ύψος ακρωμίου	τουλάχιστον 1
Μήκος ατομικού κλωβού / μήκος μόσχου	τουλάχιστον 1,1
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο έως 150 χγρ. Ζ.Β.	1,5 τ.μ.
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο με Ζ.Β. μεταξύ 150 και 220 χγρ.	1,7 τ.μ.
Σε ομαδικό σταβλισμό, διαθέσιμος ελεύθερος χώρος ανά μόσχο με Ζ.Β. άνω των 220 χγρ. και μέχρι 6 μηνών	1,8 τ.μ.

4. Το Παράρτημα 6 της ΥΑ τροποποιείται ως εξής:

4.1 Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όλες οι εγκαταστάσεις της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης οι οποίες θα υφίστανται κατά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου υποχρεούνται τόσο στην υφιστάμενη όσο και στη μελλοντική να πληρούν τα κοινοτικά πρότυπα, εφόσον τέτοια προβλέπονται για αυτά (Παράρτημα 5). Όμως, στην περίπτωση όπου εντός υφισταμένων σταβλικών εγκαταστάσεων υπεισέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή από επενδυτικές παρεμβάσεις, δημιουργείται η υποχρέωση οι εγκαταστάσεις στη μελλοντική κατάσταση να πληρούν και τις εθνικές προδιαγραφές, εφόσον τέτοιες προβλέπονται για εκείνες στο παρόν παράρτημα. Π.χ.: Η κατασκευή ταινίας τροφοδοσίας εντός υφιστάμενου στάβλου αιγοπροβάτων, επειδή μεταβάλλει τα ωφέλημα τ.μ. για τον σταβλισμό των ζώων και επειδή για τα αιγοπρόβατα προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εθνικές προδιαγραφές, οδηγεί στην υποχρέωση επιβεβαίωσης της συμμόρφωσης του στάβλου με τις εθνικές προδιαγραφές σταβλισμού αιγοπροβάτων στη μελλοντική .»

4.2 Στην παράγραφο 6.7 το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β) «Οι μέγιστες διαστάσεις (εμβαδόν) του χώρου εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας και μελισσοκομικής αποθήκης που ενισχύονται από το καθεστώς είναι ανάλογες του αριθμού των μελισσοσμηνών της εκμετάλλευσης και δίδονται στον πίνακα 4.7 του Παραρτήματος 4.» αντικαθίσταται ως εξής: «Οι μέγιστες διαστάσεις (εμβαδόν) του χώρου εξαγωγής προϊόντων μελισσοκομίας και μελισσοκομικής αποθήκης που ενισχύονται από το καθεστώς είναι ανάλογες του αριθμού των μελισσοσμηνών της εκμετάλλευσης και δίδονται στον πίνακα 4.8 του Παραρτήματος 4.»

5. Το Παράρτημα 9 της ΥΑ τροποποιείται ως εξής:

5.1. Μετά τον Πίνακα 9.1.2, ο τίτλος «Διευκρινήσεις - Επεξηγήσεις Πίνακα 9.1 και 9.2» αντικαθίσταται από τον τίτλο «Διευκρινήσεις - Επεξηγήσεις Πινάκων 9.1.1 και 9.1.2».

5.2. Στην παράγραφο 5 των «Διευκρινήσεων - Επεξηγήσεων Πινάκων 9.1.1 και 9.1.2» το εδάφιο «Στα κτίρια από σκελετό θερμοκηπίου του Πίνακα 9.2, η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά €/m² αφορά τον τρόπο κατασκευής και συγκεκριμένα:» αντικαθίσταται ως εξής: «Στα κτίρια από σκελετό θερμοκηπίου του Πίνακα 9.1.2, η ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη ανά €/τ.μ. αφορά τον τρόπο κατασκευής και συγκεκριμένα:

5.3. Ο Πίνακας 9.2 Θερμοκήπια αντικαθίσταται ως εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΤΥΠΟΣ Α*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΑΠΛΟ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2,99 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο με μαλακό πλαστικό	19.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	23.000 €/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	24.500 €/στρ.
ΤΥΠΟΣ Β*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2,99 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο με μαλακό πλαστικό	22.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	25.500 €/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	27.000 €/στρ.
ΤΥΠΟΣ Γ*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΑΠΛΟ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ και ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ 3,00 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο με μαλακό πλαστικό	19.500 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	23.500 €/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις με πολυεστέρα, οροφή – παράθυρα – ποδιές με μαλακό πλαστικό	21.000 €/στρ.
4) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	24.500 €/στρ.
5) Κάλυψη προσόψεις με πολυκαρβονικό, οροφή – παράθυρα – ποδιές με μαλακό πλαστικό	21.700 €/στρ.
ΤΥΠΟΣ Δ*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ και ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΜΕΧΡΙ 2,99 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο μαλακό πλαστικό	22.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	25.500 €/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις με πολυεστέρα, οροφή – παράθυρα – ποδιές με μαλακό πλαστικό	23.800 €/στρ.
4) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	27.000 €/στρ.
5) Κάλυψη προσόψεις με πολυκαρβονικό, οροφή – παράθυρα – ποδιές με μαλακό πλαστικό	24.500 €/στρ.
ΤΥΠΟΣ Ε*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ και ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ. ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΑΠΟ 3,00 ΜΕΤΡΑ έως και 3,99 ΜΕΤΡΑ	
1) Κάλυψη όλο πλαστικό	25.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με πλαστικό	29.500 €/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με πλαστικό	31.000 €/στρ.
ΤΥΠΟΣ ΣΤ*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ και ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ. ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΑΠΟ 4,00 ΜΕΤΡΑ έως και 4,99 ΜΕΤΡΑ.	
1) Κάλυψη όλο μαλακό πλαστικό	28.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυεστέρα, οροφή με μαλακό πλαστικό	33.000 €/στρ.
3) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	35.000 €/στρ.
4) Κάλυψη όλο πολυκαρβονικό	42.600 €/στρ.
ΤΥΠΟΣ Ζ*: ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ και ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ, ΑΜΦΙΡΡΙΚΤΟ ΠΟΛΛΑΠΛΟ, ΧΩΡΙΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ), ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΣΚΕΛΕΤΟ. ΥΨΟΣ ΥΔΡΟΡΡΟΗΣ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 5,00 ΜΕΤΡΑ.	
1) Κάλυψη όλο μαλακό πλαστικό	34.000 €/στρ.
2) Κάλυψη προσόψεις και ποδιές με πολυκαρβονικό, οροφή με μαλακό πλαστικό	40.000 €/στρ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
<p>*Υποσημείωση για όλους τους τύπους: - Στα Χωρικά Θερμοκήπια εφαρμόζεται μείωση κατά 50% στις αναγραφόμενες τιμές των τυποποιημένων θερμοκηπίων - Στα Ξύλινα Θερμοκήπια εφαρμόζεται μείωση κατά 60% στις αναγραφόμενες τιμές των μεταλλικών θερμοκηπίων Οι ανωτέρω τιμές δεν περιλαμβάνουν μεταφορικά, εξοπλισμό, ανοίγματα (παράθυρα), δαπάνες παροχέτευσης των υδάτων απορροής με σωλήνες.</p>	
ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ (ΠΑΡΑΘΥΡΑ) κ.λπ.	
Ανοίγματα (παράθυρα) οροφής αυτόματα	30 €/τρέχον μέτρο
Ανοίγματα πλαϊνά (παράθυρα) αυτόματα, κάλυψη πλαστικό	26 €/τρέχον μέτρο
Ανοίγματα πλαϊνά (παράθυρα) αυτόματα, κάλυψη πολυεστέρα	49 €/τρέχον μέτρο
Ανοίγματα πλαϊνά (παράθυρα) αυτόματα, κάλυψη πολυκαρβονικό	52 €/τρέχον μέτρο
Διπλό (φουσκωτό) πλαστικό οροφής	2.500 €/στρ.
Διπλό άνοιγμα (παράθυρο) οροφής	4.200 €/στρ.
Ηλεκτρικός πίνακας ελέγχου παραθύρων	350 €/ παράθυρο
Ανεμόμετρο	435 €/τεμ.
Αισθητήρας βροχής	300 €/τεμ.

5.4. Ο Πίνακας 9.2α Εγκαταστάσεις Φυτικής Παραγωγής τύπου ΤΟΛ αντικαθίσταται ως εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΥΨΗΛΑ ΤΟΛ ΤΟΞΩΤΑ (ΜΟΝΑ), ΥΨΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΑΠΟ 1,8 ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ ΤΟΞΩΝ 2 ΜΕΤΡΑ	
Σκελετός μεταλλικός γαλβανιζέ με άνοιγμα > 5m, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1", Μήκος Σωλήνα 8,5μ.	3.850 € / στρ
Σκελετός μεταλλικός γαλβανιζέ με άνοιγμα > 5m, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1", Μήκος Σωλήνα 9,0μ.	3.950 € / στρ
Σκελετός μεταλλικός γαλβανιζέ με άνοιγμα > 5m, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1", Μήκος Σωλήνα 10,0μ.	4.150 € / στρ
Σκελετός μεταλλικός μαύρος με άνοιγμα > 5m, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1", Μήκος Σωλήνα 8,5μ.	3.550 € / στρ
Σκελετός μεταλλικός μαύρος με άνοιγμα > 5m, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1", Μήκος Σωλήνα 9,0μ.	3.600 € / στρ
Σκελετός μεταλλικός μαύρος με άνοιγμα > 5m, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1", Μήκος Σωλήνα 10,0μ.	3.800 € / στρ
ΥΨΗΛΟ ΤΟΛ ΠΟΛΛΑΠΛΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ, ΓΑΛΒΑΝΙΖΕ, ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΟΡΘΟΣΤΑΤΩΝ 2 ΜΕΤΡΑ*	
Άνοιγμα 5μ, ορθοστάτες Ø 1" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1" μήκος σωλήνα 6μ, υδρορροή μεταλλική με ενδεικτικό μήκος 160μ	5.700 €/στρ
Άνοιγμα 7μ, ορθοστάτες Ø 1 1/4", μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1 1/4", μήκος σωλήνα 9μ, υδρορροή μεταλλική με ενδεικτικό μήκος 115μ	7.000 €/στρ
Άνοιγμα 8μ, ορθοστάτες Ø 1 1/4", μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1 1/4", μήκος σωλήνα 10μ, υδρορροή μεταλλική με ενδεικτικό μήκος 96μ	6.800 €/στρ
Άνοιγμα 5μ, ορθοστάτες Ø 1" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1" μήκος σωλήνα 6μ, υδρορροή πλαστική με ενδεικτικό μήκος 160μ	5.450 €/στρ
Άνοιγμα 7μ, ορθοστάτες Ø 1 1/4" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1 1/4", μήκος σωλήνα 9μ, υδρορροή πλαστική με ενδεικτικό μήκος 115μ	6.650 €/στρ
Άνοιγμα 8μ, ορθοστάτες Ø 1 1/4", μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), Ø 1 1/4", μήκος σωλήνα 10μ, υδρορροή πλαστική με ενδεικτικό μήκος 96μ	6.500 €/στρ
ΥΨΗΛΟ ΤΟΛ ΠΟΛΛΑΠΛΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΤΟΞΩΤΟ, ΜΑΥΡΟ, ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΟΡΘΟΣΤΑΤΗ 2 ΜΕΤΡΑ*	

Άνοιγμα 5μ, ορθοστάτες $\varnothing$ 1" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), $\varnothing$ 1" μήκος σωλήνα 6μ, υδρορροή μεταλλική με ενδεικτικό μήκος 115μ	4.700 €/στρ
Άνοιγμα 7μ, ορθοστάτες $\varnothing$ 1 1/4" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), $\varnothing$ 1 1/4", μήκος σωλήνα 9μ, υδρορροή μεταλλική με ενδεικτικό μήκος 115μ	5.450 €/στρ
Άνοιγμα 8μ, ορθοστάτες $\varnothing$ 1 1/4", μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), $\varnothing$ 1 1/4", μήκος σωλήνα 10μ, υδρορροή μεταλλική με ενδεικτικό μήκος 96μ	5.400 €/στρ
Άνοιγμα 5μ, ορθοστάτες $\varnothing$ 1" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), $\varnothing$ 1" μήκος σωλήνα 6μ, υδρορροή πλαστική με ενδεικτικό μήκος 115μ	4.450 €/στρ
Άνοιγμα 7μ, ορθοστάτες $\varnothing$ 1 1/4" μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), $\varnothing$ 1 1/4", μήκος σωλήνα 9μ, υδρορροή πλαστική με ενδεικτικό μήκος 115μ	5.200 €/στρ
Άνοιγμα 8μ, ορθοστάτες $\varnothing$ 1 1/4", μήκος 1,70μ, τόξα (B.T. 2mm), $\varnothing$ 1 1/4", μήκος σωλήνα 10μ, υδρορροή πλαστική με ενδεικτικό μήκος 96μ	5.150 €/στρ
*Στα πολλαπλά τροποποιημένα ΤΟΛ που ενισχύονται με ελκυστήρες για υποστήριξη κατακόρυφων φορτίων, επιπλέον 500€/στρ. Δεν ενισχύονται σε περίπτωση ιδιοκατασκευής.	
*Πλαϊνά ανοίγματα, επιπλέον 500€/στρ. Δεν ενισχύονται σε περίπτωση ιδιοκατασκευής.	
*Το μήκος των ορθοστατών αφορά το συνολικό υπέργειο και υπόγειο μέρος του ορθοστάτη και δεν είναι δεσμευτικό (μπορεί να παραλλάσει σύμφωνα με την κατασκευή)	
*Όταν το άνοιγμα του τόξου παραλλάσει κατά 50 εκ. από τα ανωτέρω ανοίγματα, δεν απαιτείται η προσκόμιση τριών προσφορών	
*Οι τιμές αυτές αφορούν κατασκευή από κατασκευαστική εταιρεία. Σε περίπτωση ιδιοκατασκευής μειώνονται κατά 20%. Στην περίπτωση ιδιοκατασκευής δεν ενισχύονται τα πλαϊνά ανοίγματα και οι ελκυστήρες.	

5.5. Ο Πίνακας 9.3 Εξοπλισμός θερμοκηπίων αντικαθίσταται ως εξής:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Επιδαπέδια θέρμανση λεβητοστάσιο με κατανομή το στρέμμα (πλήρης)	20.500 €/στρ
Αεροθέρμανση πετρελαίου 100.000 kcal	3.800 €/τεμ.
Αεροθέρμανση πετρελαίου 150.000 kcal	4.800 €/τεμ.
Αεροθέρμανση πέλετ 100.000 kcal	6.200 €/τεμ.
Αεροθέρμανση πέλετ 150.000 kcal	7.500 €/τεμ.
Αεροθέρμανση πυρηνόξυλο έως 200.000 kcal (περιλαμβάνει σιλό, αναβατόριο, χώρο αποθήκευσης πυρήνα κ.α)	12.000 €/τεμ.
Ανεμιστήρες για ομοιόμορφη κατανομή θερμοκρασίας (κυκλοφορητές)	1.800 €/στρ
Παθητικό ηλιακό σύστημα	550 €/στρ
Δεξαμενή πετρελαίου 1000 λίτρα	350 €/τεμ.
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΡΟΣΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Ανεμιστήρες για δυναμικό αερισμό συνολικής δυναμικότητας γύρω στα 165.000 μ3/ώρα το στρέμμα	4.500 €/στρ
Ψύξη (Cooling) το στρέμμα	10.500 €/στρ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΨΕΚΑΣΜΟΥ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	
Σταθερό ψεκαστικό με αεροσυμπιεστή	2.000 €/στρ
Ανεμιστήρες για ομοιόμορφη κατανομή φαρμάκου κ.λπ.	1.800 €/στρ
Τροχήλατος νεφελοψεκαστήρας μονής κεφαλής	3.800 €/τεμ.
Τροχήλατος νεφελοψεκαστήρας διπλής κεφαλής	5.000 €/τεμ.
ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΙΠΑΝΣΗΣ	
Κεφαλή συστήματος: Περιλαμβάνει υπολογιστή, αντλία μεταφοράς νερού, φίλτρα, δεξαμενές λιπασμάτων κ.λπ. (το πόσο αυτό προστίθεται μια φορά για θερμοκήπιο μέχρι 10 στρέμματα)	15.000 €/στρ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΥΔΡΟΠΟΝΙΑ	
Άρδευση διανομή κατά στρέμμα	3.200 €/στρ
Υπόστρωμα με περλίτη, πετροβάμβακα, κοκοφοίνικα (κοκοσόυλ), ελαφρόπετρα και λουπά υλικά με ή χωρίς πανί εδαφοκάλυψης	3.000 €/στρ
Βάσεις, κανάλια, στηρίγματα (κλειστού κυκλώματος υδροπονίας)	7.500 €/στρ
Βάσεις, κανάλια, στηρίγματα (ανοιχτού κυκλώματος υδροπονίας)	7.200 €/στρ
Δεξαμενή ανακύκλωσης και οξυγόνωσης θρεπτικού διαλύματος (εφάπαξ)	2.350 €
ΠΑΓΚΟΣ ΡΙΖΟΒΟΛΙΑΣ	
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (5τ.μ.)	2.100 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (7,5 τ.μ.)	2.650 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (10 τ.μ.)	3.100 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις) και ηλεκτρικό πίνακα (12,5 τ.μ.)	3.600 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλ. πίνακα (5 τ.μ.)	3.150 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλ. πίνακα (7,5 τ.μ.)	3.750 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλ. πίνακα (10 τ.μ.)	4.100 €/τεμ.
Με θερμαινόμενο δάπεδο (ηλ. αντιστάσεις), σύστημα υδρονέφωσης και ηλ. πίνακα (12,5 τ.μ.)	4.450 €/τεμ.
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	
Θερμοκουρτίνα οροφής επίπεδη	10.500 €/στρ
Θερμοκουρτίνα οροφής πυραμιδική	11.500 €/στρ
Σύστημα απολύμανσης εδάφους με ατμό	17.000 €/στρ
Θεαφιστήρας με ατμό	2.300 €/τεμ.
Εντομοστεγές δίκτυο	1.500 €/στρ
Μεταλλικός ανεμοθραύστης 4 μέτρα ύψος με δίκτυο	120€/τρέχον μέτρο

5.6. Ο Πίνακας 9.6.1 Πολυετείς φυτείες αντικαθίσταται ως εξής:

α/α	Είδος φυτείας	Ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη (ευρώ ανά στρέμμα)
1	Αβοκάντο	720
2	Ακτινίδια σε κρεβατίνα	1.259
3	Ακτινίδια σε πυκνή φύτευση	1.750
4	Αμυγδαλιά	261
5	Αρώνια	1.440
6	Αχλαδιά σε κανονική φύτευση και ελεύθερο σχήμα	395
7	Αχλαδιά σε κανονική φύτευση και παλμέτα	850
8	Αχλαδιά σε πυκνή φύτευση και παλμέτα	1.416
9	Αχλαδιά σε υπέρπυκνη φύτευση σε σχήμα παλμέτας	1.820
10	Βατόμουρα	949
11	Βερικοκιά	392
12	Βυσσινιά	374
14	Γκότζι Μπέρι	1.528
15	Δαμασκηνιά κανονικής φύτευσης και σε σχήμα κυπέλλου	251
16	Δαμασκηνιά κανονικής φύτευσης σε παλμέτα	1.152
17	Δίκταμο	750
18	Ελιά πυκνής φύτευσης και χαμηλού σχήματος	564
19	Ελιά σε παραδοσιακούς ελαιώνες	216

α/α	Είδος φυτείας	Ανώτατη επιλέξιμη δαπάνη (ευρώ ανά στρέμμα)
20	Ελίχρυσος	1.400
22	Θυμάρι	380
23	Ιπποφαές	1.713
24	Καρυδιά σε εμβολιασμένο υποκείμενο	333
25	Καρυδιά σε σπορόφυτα	138
26	Καστανιά καλλιεργούμενη (όχι η αυτοφυής)	220
27	Κερασιά σε ελεύθερο σχήμα	286
28	Κερασιά σε παλμέτα	1.157
29	Κορομηλιά	363
30	Κρόκος	1.000
31	Κυδωνιά	301
32	Κωνοφόρα	1.600
33	Λεβάντα	380
34	Λωτός	340
35	Μανταρινιά	647
36	Μαστίχα	1.050
37	Μηλιά σε κανονική φύτευση σε σχήμα κυπέλλου	303
38	Μηλιά σε πυκνή φύτευση σε σχήμα παλμέτας	1.424
39	Μηλιά σε υπέρπυκνη φύτευση σε σχήμα παλμέτας	1.995
40	Πορτοκαλιά – Λεμονιά	705
41	Ρίγανη	380
42	Ροδακινιά σε κανονική φύτευση σε σχήμα κυπέλλου	315
43	Ροδακινιά σε υποκείμενα πυρ/πων καν. φυτό. και σε κύπελλο	383
44	Ροδακινιά σε υποκείμενα πυρ/πων πυκνής φύτευσης και σε κύπελλο	449
45	Ροδακινιά σε κανονική πυκνότητα σε σχήμα παλμέτας	898
46	Ροδακινιά υπερπυκνής φύτευσης σε παλμέτα	1.128
47	Ροδιά κανονικής φύτευσης (5Χ4) ή 50 2ετή φυτά/στρ.	373
48	Σπαράγγια	1.015
49	Αμπέλια σε κύπελλο	907
50	Αμπέλια σε υποστηριγμένα σχήματα	1407
51	Συκιά κανονικής φύτευσης 2ετή φυτά	380
52	Τριαντάφυλλα θερμοκηπίου	19.662
53	Τριαντάφυλλα υπαίθρου (για παραγωγή αιθερίου ελαίου)	551
54	Τσάι του βουνού	380
55	Φιστικιές	455
56	Φοινικοειδή*	----
57	Φουντουκιές	390

(*) η καλλιέργεια φοινικοειδών έχει απαγορευτεί, λόγω του κόκκινου σκαθαριού και επιτρέπεται μόνο η διακίνηση με διάμετρο κορμού έως 4 εκατοστά με 2 ευρώ ανά τεμάχιο.

5.7. Στις διευκρινήσεις - επεξηγήσεις του Πίνακα 9.8.1 διαγράφεται το σημείο «β) Τα αυτόνομα συστήματα είναι επιλέξιμα μόνο για εκμεταλλεύσεις κτηνοτρόφων που έχουν δηλωθεί ως μετακινούμενοι στη δήλωση ΟΣΔΕ.»

6. Το Παράρτημα 10 τροποποιείται ως εξής:

6.1. Η ενότητα Γ. Γενικές Δαπάνες μετονομάζεται σε ενότητα Δ. Γενικές Δαπάνες.

6.2. Στο τέλος του πίνακα προστίθεται ενότητα Ε με τίτλο «Αμοιβές εργατών γης» ως εξής: «Οι επιλέξιμες δαπάνες για αμοιβές εργατών γης δεν μπορούν, ανά μικτό ημερομίσθιο, να υπερβαίνουν το ποσό των 34,03 ευρώ ή το ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη σύμφωνα με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.), όπως ισχύει κάθε φορά». Στην ενότητα Β, οι περιορισμοί των σημείων 1, 2 και 3 έχουν ισχύ μόνο στα φυσικά και νομικά πρόσωπα και όχι στα συλλογικά σχήματα.

6.3. Μετά τον πίνακα του παραρτήματος, προστίθεται το εξής κείμενο «Στην ενότητα Β, οι περιορισμοί των σημείων 1, 2 και 3 έχουν ισχύ μόνο στα φυσικά και νομικά πρόσωπα και όχι στα συλλογικά σχήματα.»

Άρθρο 3

Προστίθεται Παράρτημα 11, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ΥΑ, που αφορά σε δικαιολογητικά πιστοποίησης επενδυτικών δαπανών, καταβολής στήριξης και ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11

(Το παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ΥΑ 13158/28-11-2017)

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

A. Αίτηση Προκαταβολής - Φάκελος αίτησης και Δικαιολογητικά

Οι δικαιούχοι των δράσεων 4.1.1 και 4.1.3 του υπομέτρου 4.1, έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν φάκελο προκαταβολής σύμφωνα με το άρθρο 26 της ΥΑ, η μορφή και τα περιεχόμενα του οποίου είναι σύμφωνα με τυποποιημένα υποδείγματα. Ο φάκελος προκαταβολής πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα:

- 1. Αίτηση προκαταβολής**, συμπληρωμένη όπως εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική της υποβολή στο ΠΣΚΕ, υπογεγραμμένη από τον υποψήφιο ή το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου ή του συλλογικού σχήματος ο οποίος ορίστηκε για τους σκοπούς του προγράμματος και από τον συντάκτη του φακέλου πληρωμής. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'). Συνεπώς, πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- 2. Πρωτότυπη εγγυητική επιστολή** η οποία είναι συμπληρωμένη σύμφωνα με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ και έχει εκδοθεί α) από τράπεζα ή άλλο χρηματοπιστωτικό οργανισμό που έχει από το νόμο το δικαίωμα έκδοσης εγγυητικών επιστολών, β) υπέρ του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., γ) με διάρκεια αορίστου χρόνου, δ) για ποσό ίσο με το 100% του ποσού της αιτούμενης προκαταβολής.
- 3. Γενικά νομιμοποιητικά δικαιολογητικά δικαιούχου**
Στοιχεία δηλούμενου λογαριασμού πίστωσης της προκαταβολής, τα οποία υποβάλλονται με φωτοαντίγραφο της 1ης σελίδας του τραπεζικού βιβλιαρίου ή σχετική βεβαίωση της τράπεζας ή αντίγραφο κίνησης λογαριασμού (extrait) ή σχετική εκτύπωση μέσω του web-banking της τράπεζας, όπου εμφανίζονται με ευκρίνεια ο αριθμός του λογαριασμού σε μορφή IBAN και τα στοιχεία του δικαιούχου του λογαριασμού. Σημειώνεται πως για την αίτηση προκαταβολής ο δικαιούχος πρέπει να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό ο οποίος θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διαχείριση της προκαταβολής και για την εξόφληση δαπανών για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Ο παραπάνω λογαριασμός δύναται να είναι άτοκος.
- 4. Δικαιολογητικά φερεγγυότητας δικαιούχου.**
  - 4.1. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης** και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση έκδοσης του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης πληρωμής (απαιτείται μόνο για τα νομικά πρόσωπα).
  - 4.2. Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση** και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση έκδοσης του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης πληρωμής (απαιτείται μόνο για τα νομικά πρόσωπα).

B. Αίτηση Πληρωμής - Φάκελος αίτησης και Δικαιολογητικά

Οι δικαιούχοι των Δράσεων του υπομέτρου 4.1, για την καταβολή της αναλογούσας δημόσιας οικονομικής στήριξης του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να υποβάλουν φάκελο πληρωμής η μορφή και τα περιεχόμενα του οποίου να είναι σύμφωνα με τα τυποποιημένα υποδείγματα. Ο φάκελος πληρωμής πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα:

- 1. Αίτηση πληρωμής**, συμπληρωμένη όπως εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική της υποβολή στο ΠΣΚΕ, υπογεγραμμένη από το συντάκτη του αιτήματος πληρωμής και από το δικαιούχο ή από το νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί για τους σκοπούς του προγράμματος εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο ή συλλογικό σχήμα σχήματος με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής, όσο και από τον συντάκτη του φακέλου υποψηφιότητας. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του

Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτή. Συνεπώς, πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τα στοιχεία της να επαληθευτούν σε περίπτωση διασταυρωτικών ελέγχων. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες κυρώσεις του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄).

2. Αριθμημένος κατάλογος υποβαλλόμενων παραστατικών. Έπεται ότι τα δικαιολογητικά του φακέλου πρέπει να φέρουν την αντίστοιχη αρίθμηση.

3. Γενικά νομιμοποιητικά δικαιολογητικά δικαιούχου.

3.1. Στοιχεία δηλούμενου λογαριασμού πίστωσης της πληρωμής, τα οποία υποβάλλονται με φωτοαντίγραφο της 1ης σελίδας του τραπεζικού βιβλιαρίου ή σχετική βεβαίωση της τράπεζας ή αντίγραφο κίνησης λογαριασμού (extrait) ή σχετική εκτύπωση μέσω του web-banking της τράπεζας, όπου εμφανίζονται με ευκρίνεια ο αριθμός του λογαριασμού σε μορφή IBAN και τα στοιχεία του δικαιούχου του λογαριασμού.

3.2. Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας (απαιτείται μόνο για τα φυσικά πρόσωπα).

3.3. Βεβαίωση μεταβολών του καταστατικού στο ΓΕΜΗ (απαιτείται μόνο για τα νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου) ή από το κατάλληλο μητρώο εγγραφής (απαιτείται μόνο για τα συλλογικά σχήματα).

3.4. Αντίγραφο του τελευταίου ισχύοντος καταστατικού εφόσον έχει τροποποιηθεί σε σχέση με αυτό που προσκομίστηκε με την αίτηση στήριξης (απαιτείται για τα νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου και για τα συλλογικά σχήματα).

3.5. Βεβαίωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ όπου αναφέρονται οι ΚΑΔ (κωδικοί αριθμοί δραστηριότητας) για δικαιούχους της δράσης 4.1.1.

4. Δικαιολογητικά φερεγγυότητας δικαιούχου.

4.1. **Πιστοποιητικό μη πτώχευσης** και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση έκδοσης του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης πληρωμής (απαιτείται μόνο για τα νομικά πρόσωπα).

4.2. **Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση** και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση έκδοσης του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης πληρωμής (απαιτείται μόνο για τα νομικά πρόσωπα).

5. Δικαιολογητικά πιστοποίησης του φυσικού αντικειμένου.

5.1. Γεωργικές κτιριακές κατασκευές και σιλό.

5.1.1. **Αντίγραφο της εγκεκριμένης οικοδομικής άδειας**, συνοδευόμενο από τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια. Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται η έκδοση οικοδομικής άδειας για κάποια κατασκευή, θα πρέπει να προσκομίζεται άδεια εργασιών μικρής κλίμακας σύμφωνα με το Άρθρο 29 του νόμου 4495/2017 (ΦΕΚ 167 Α΄) «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κάθε φορά ή έγγραφη γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ, σύμφωνα με το άρθρο 48 του νόμου 4178/2013 (ΦΕΚ 174 Α΄) «Αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης, περιβαλλοντικό ισοζύγιο και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κάθε φορά. Εφόσον η αίτηση πληρωμής αφορά σε μέρος των οικοδομικών εργασιών, τότε προσκομίζεται η άδεια δόμησης χωρίς θεώρηση από την Υπηρεσία Δόμησης, συνοδευόμενη επίσης από πλήρη σειρά θεωρημένων αρχιτεκτονικών σχεδίων. Στην περίπτωση αυτή, η θεωρημένη άδεια δόμησης, προσκομίζεται με την αίτηση πληρωμής η οποία συμπεριλαμβάνει τις εργασίες ολοκλήρωσης της κατασκευής, χωρίς να απαιτείται εκ νέου η προσκόμιση των

αρχιτεκτονικών σχεδίων εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί. Η άδεια δόμησης πρέπει να εκδίδεται στο όνομα του δικαιούχου της στήριξης.

5.1.2. **Βεβαίωση της οικείας ΔΑΟΚ** ότι οι εγκαταστάσεις τηρούν α) τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον τέτοιες προβλέπονται για αυτές τις εγκαταστάσεις ή β) τα κοινοτικά πρότυπα αν δεν υφίστανται εθνικές προδιαγραφές. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για τις οποίες δεν προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα ή εθνικές προδιαγραφές, η βεβαίωση θα αναφέρει ότι οι εγκαταστάσεις είναι λειτουργικές και προσαρμόζονται στη δυναμικότητα της εκμετάλλευσης

5.1.3. **Αναλυτική επιμέτρηση** υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον επιβλέποντα μηχανικό στην οποία καταγράφονται όλα τα ποσοτικά στοιχεία των εργασιών που έχουν ήδη εκτελεστεί για κάθε διακριτό τμήμα των εγκαταστάσεων και αφορούν στο εγκριμένο φυσικό αντικείμενο του έργου. Δεν καταγράφονται εργασίες οι οποίες δεν έχουν εκτελεστεί, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές έχουν προτιμολογηθεί.

5.1.4. Για την περίπτωση της αποπεράτωσης κτιριακών εγκαταστάσεων της παραγράφου 1 του κεφαλαίου Α του άρθρου 9 της παρούσας απαιτείται η προσκόμιση θεωρημένης έκθεσης πραγματογνωμοσύνης των άρθρων 2 και 3 του Π.Δ της 10/16 Ιαν. 1935.

5.2. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται με σκελετό θερμοκηπίου.

5.2.1. Η **έγκριση κατασκευής**, σύμφωνα με την εγκύκλιο 5888/3-02-2004 και τον Ν. 4056/2012 (ΦΕΚ 52 Α'), για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται με σκελετό θερμοκηπίου και για τις οποίες υπάρχει έγκριση τύπου, από την οποία πρέπει να προκύπτει α) το είδος των ζώων για το οποίο έχει εκδοθεί και β) ο μέγιστος αριθμός ζώων που δύνανται να σταβλιστούν προκειμένου οι εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τα κοινοτικά πρότυπα ή/και τις εθνικές προδιαγραφές.

5.2.2. **Αναλυτική επιμέτρηση** υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον κατασκευαστή στην οποία καταγράφονται όλα τα ποσοτικά στοιχεία των εργασιών που έχουν ήδη εκτελεστεί για κάθε διακριτό τμήμα των εγκαταστάσεων και αφορούν στο εγκριμένο φυσικό αντικείμενο του έργου. Δεν καταγράφονται εργασίες οι οποίες δεν έχουν εκτελεστεί, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές έχουν προ-τιμολογηθεί.

5.3. Θερμοκήπια.

5.3.1. Ο δικαιούχος τεκμηριώνει ότι τα θερμοκήπια και οι κατασκευές θερμοκηπιακού τύπου πληρούν τις εθνικές προδιαγραφές προσκομίζοντας:

- i. **Έγκριση τύπου** του αρμόδιου φορέα προκειμένου για τυποποιημένα θερμοκήπια ή
- ii. **Υπεύθυνη δήλωση** του άρθρου 8 του ν.1599/1986, στην οποία ο δικαιούχος δηλώνει ότι γνωρίζει τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές της ΥΑ 263195/24.03.2010 (ΦΕΚ 388 Β'), όπως αυτή ισχύει, για τα θερμοκήπια υψηλού τολ και για τα χωρικού τύπου.

5.3.2. **Αναλυτική επιμέτρηση** υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον κατασκευαστή στην οποία καταγράφονται όλα τα ποσοτικά στοιχεία των εργασιών που έχουν ήδη εκτελεστεί και αφορούν στο εγκριμένο φυσικό αντικείμενο του έργου. Δεν καταγράφονται εργασίες οι οποίες δεν έχουν εκτελεστεί, ακόμα και στην περίπτωση που αυτές έχουν προ-τιμολογηθεί. Το συγκεκριμένο δικαιολογητικό δεν απαιτείται στην περίπτωση κατασκευής θερμοκηπίου χωρικού τύπου.

5.4. Περιφράξεις.

5.4.1. **Εγκριμένη οικοδομική άδεια** για την περίφραξη ή άδεια εργασιών μικρής κλίμακας σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 4495/2017 (ΦΕΚ 167 Α') «Έλεγχος και προστασία του

Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κάθε φορά, ή έγγραφη γνωστοποίηση στις ΥΔΟΜ ή βεβαίωση απαλλαγής από τις ΥΔΟΜ σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν. 4178/2013 (ΦΕΚ 174 Α') «Αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης, περιβαλλοντικό ισοζύγιο και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κάθε φορά, είτε πρόκειται για περιφράξεις αγροτεμαχίων επί των οποίων προβλέπεται η ανέγερση κτισμάτων/ κατασκευών είτε πρόκειται για περιφράξεις αγροτεμαχίων μονίμων φυτειών.

5.4.2. **Τοπογραφικό διάγραμμα** του αγροτεμαχίου με επισήμανση των πλευρών που έχουν περιφραχθεί, εφόσον η επένδυση που υλοποιήθηκε διαφοροποιείται από την εγκεκριμένη.

5.5. Ελκυστήρες.

5.5.1. **Φωτοτυπία της άδειας κυκλοφορίας** του ελκυστήρα στο όνομα του δικαιούχου. Εφόσον η υποδύναμη του κινητήρα του ελκυστήρα που αναγράφεται στην άδεια κυκλοφορίας δεν είναι η κανονική (μέγιστη καθαρή ισχύς σε standard λειτουργία) υποδύναμη λειτουργίας του, αλλά αντί αυτής αναγράφεται η boosted υποδύναμη, τότε πρέπει να προσκομίζεται επιπλέον, βεβαίωση του κατασκευαστή του ελκυστήρα όπου να αναφέρεται η κανονική (μέγιστη καθαρή ισχύς σε standard λειτουργία) υποδύναμη λειτουργίας του, συνοδευόμενη από το αντίστοιχο τεχνικό φυλλάδιο (prospectus).

5.5.2. **Φωτοτυπία του Δελτίου Αποστολής** προς τον δικαιούχο ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου διακίνησης ή/και βεβαίωση του πωλητή με τα πλήρη στοιχεία του ελκυστήρα: είδος - τύπο - υποδύναμη - αριθμός πλαισίου - αριθμός κινητήρα και ότι είναι καινούριο και απαλλαγμένο βαρών. Στην περίπτωση που προσκομίζεται βεβαίωση του πωλητή για τα στοιχεία αυτά, εκτός των ανωτέρω στοιχείων θα αναφέρεται και ο αριθμός του παραστατικού δαπάνης (τιμολόγιο).

5.5.3. **Φωτοτυπία του δελτίου ταξινόμησης** του ελκυστήρα. Το δελτίο ταξινόμησης του ελκυστήρα πρέπει να έχει εκδοθεί το πολύ 36 μήνες πριν από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας του. Το περιθώριο αυτό, δηλαδή από την ημερομηνία ταξινόμησης έως την ημερομηνία έκδοσης της άδειας, υπολογίζεται ημερολογιακά (π.χ. 3/3/2015 έως 2/3/2018).

5.6. Μελισσοκομικά / Ανθοκομικά Φ.Ι.Χ. αυτοκίνητα.

5.6.1. **Φωτοτυπία της άδειας κυκλοφορίας** του μελισσοκομικού ή ανθοκομικού Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτου στο όνομα του δικαιούχου.

5.6.2. **Φωτοτυπία του Δελτίου Αποστολής** προς τον δικαιούχο ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου διακίνησης ή/και βεβαίωση του πωλητή με τα πλήρη στοιχεία του οχήματος: είδος - τύπο - υποδύναμη - δυναμικότητα (εφόσον αυτή αναφέρεται στην ατομική απόφαση έγκρισης) - αριθμός πλαισίου - αριθμός κινητήρα και ότι είναι καινούριο και απαλλαγμένο βαρών. Στην περίπτωση που προσκομίζεται βεβαίωση του πωλητή για τα στοιχεία αυτά, εκτός των ανωτέρω στοιχείων θα αναφέρεται και ο αριθμός του παραστατικού δαπάνης (τιμολόγιο).

5.6.3. **Φωτοτυπία του δελτίου ταξινόμησης** του ανθοκομικού ή μελισσοκομικού Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτου. Το δελτίο ταξινόμησης του οχήματος πρέπει να έχει εκδοθεί το πολύ 36 μήνες πριν από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας του. Το περιθώριο αυτό, δηλαδή από την ημερομηνία ταξινόμησης έως την ημερομηνία έκδοσης της άδειας, υπολογίζεται ημερολογιακά (π.χ. 3/3/2015 έως 2/3/2018).

5.7. Ρυμουλκούμενα οχήματα και μηχανήματα.

5.7.1. **Φωτοτυπία του Δελτίου Αποστολής** προς τον δικαιούχο ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου διακίνησης ή/και βεβαίωση του πωλητή με τα πλήρη στοιχεία του οχήματος/μηχανήματος: είδος - τύπο - δυναμικότητα (εφόσον αυτή αναφέρεται στην ατομική απόφαση έγκρισης) - σειριακός αριθμός (εφόσον υπάρχει) και ότι είναι καινούριο και απαλλαγμένο βαρών. Στην

- περίπτωση που προσκομίζεται βεβαίωση του πωλητή για τα στοιχεία αυτά, εκτός των ανωτέρω στοιχείων θα αναφέρεται και ο αριθμός του παραστατικού δαπάνης (τιμολόγιο).
- 5.7.2. **Δήλωση Συμμόρφωσης ΕΚ του κατασκευαστή** ότι η το ρυμουλκούμενο όχημα / μηχανήμα έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 167/2013
- 5.7.3. **Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας** της ΔΑΟΚ, εφόσον πρόκειται για ρυμουλκούμενο όχημα, περί συμμόρφωσής τους με τις βασικές διατάξεις του Κ.Ο.Κ. που διέπουν όλα τα ρυμουλκούμενα που κυκλοφορούν στο οδικό δίκτυο (φωτισμός, ανακλαστήρες, πέδηση, διαστάσεις) και με το ΠΔ 238/94 (ΦΕΚ 135 Α΄) σχετικά με το καθορισμό των μεγίστων ορίων διαστάσεων και βαρών των αγροτικών μηχανημάτων και των υπ' αυτών ρυμουλκούμενων οχημάτων. Το δικαιολογητικό αυτό υποβάλλεται μόνο στη περίπτωση κατά την οποία, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της εγκριτικής απόφασης, το υλοποιημένο επενδυτικό αγαθό διαφοροποιείται από αυτό για το οποίο εγκρίθηκε η δαπάνη.
- 5.8. Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός (περιλαμβάνεται και ο εξοπλισμός που ενσωματώνεται σε κτίρια και κατασκευές).
- 5.8.1. **Φωτοτυπία του δελτίου αποστολής** προς τον δικαιούχο ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου διακίνησης ή/και βεβαίωση του πωλητή με τα πλήρη στοιχεία του εξοπλισμού: είδος - τύπο - δυναμικότητα (εφόσον αυτή αναφέρεται στην ατομική απόφαση έγκρισης) - σειριακός αριθμός (εφόσον υπάρχει) και ότι είναι καινούριο και απαλλαγμένο βαρών. Στην περίπτωση που προσκομίζεται βεβαίωση του πωλητή για τα στοιχεία αυτά, εκτός των ανωτέρω στοιχείων θα αναφέρεται και ο αριθμός του παραστατικού δαπάνης (τιμολόγιο). Στις περιπτώσεις που ένα μηχανήμα αποτελείται από περισσότερα τμήματα τα οποία έχουν ξεχωριστούς αριθμούς σειράς, τότε αναγράφονται οι αριθμοί σειράς των βασικών τμημάτων του μηχανήματος. Στις περιπτώσεις που το επενδυτικό αγαθό πωλείται ως σετ οι αριθμοί σειράς των διακριτών μερών αναγράφονται στο εγγράφου διακίνησης ή/και βεβαίωση του πωλητή όπου υπάρχει η αναλυτική περιγραφή ανά κωδικό.
- 5.8.2. **Δήλωση Συμμόρφωσης ΕΚ** του κατασκευαστή (CE) για κάθε επενδυτικό αγαθό της κατηγορίας.
- 5.8.3. **Πιστοποιητικό επιθεώρησης** και αυτοκόλλητο σήμα καταλληλότητας με τα οποία πρέπει να είναι εφοδιασμένα τα ψεκαστικά μηχανήματα με ευθύνη του πωλητή. Εναλλακτικά γίνεται δεκτή η πιστοποίηση του τύπου του ψεκαστικού μηχανήματος κατά ISO 16119 από αρμόδιο πιστοποιημένο φορέα, σύμφωνα με την ΥΑ Ε8/1831/3976/21-04-2015 (ΦΕΚ 671 Β΄), όπως ισχύει κάθε φορά. Στην εναλλακτική αυτή περίπτωση, κάθε ψεκαστικό πρέπει να συνοδεύεται από Βεβαίωση Συμμόρφωσης του κατασκευαστή του, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος VIII της παραπάνω απόφασης. Το δικαιολογητικό αυτό υποβάλλεται μόνο στη περίπτωση κατά την οποία, χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της εγκριτικής απόφασης, το επενδυτικό αγαθό διαφοροποιείται από αυτό για το οποίο εγκρίθηκε η δαπάνη.
- 5.8.4. Για τον εξοπλισμό μετεωρολογικών προειδοποιήσεων και φυτοπροστασίας, υποβάλλεται επιπλέον **μελέτη εφαρμογής**.
- 5.8.5. **Άδεια χρήσης λογισμικού** στο όνομα του δικαιούχου καθώς και οι σχετικές βεβαιώσεις του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή υποβάλλονται για το λογισμικό διαχείρισης της εκμετάλλευσης και το λειτουργικό σύστημα το οποίο μπορεί να παραδίδεται στον δικαιούχο εγκατεστημένο στον υπολογιστή του ή/και σε μορφή ψηφιακών αποθηκευτικών μέσων ή/και ως δικαίωμα πρόσβασης και αντιγραφής / χρήσης μέσω

διαδικτύου, και για το οποίο ο δικαιούχος πρέπει να είναι νόμιμος κάτοχος ή αδειοδοτημένος χρήστης.

5.8.6. Για τον εξοπλισμό που ενσωματώνεται εντός του χώρου σταβλισμού υποβάλλεται βεβαίωση της οικείας ΔΑΟΚ ότι οι εγκαταστάσεις μετά την ενσωμάτωση του εξοπλισμού τηρούν α) τις εθνικές προδιαγραφές εφόσον τέτοιες προβλέπονται για αυτές τις εγκαταστάσεις ή β) τα κοινοτικά πρότυπα αν δεν υφίστανται εθνικές προδιαγραφές. Στην περίπτωση εγκαταστάσεων για τις οποίες δεν προβλέπονται κοινοτικά πρότυπα ή εθνικές προδιαγραφές, η βεβαίωση θα αναφέρει ότι οι εγκαταστάσεις είναι λειτουργικές και προσαρμόζονται στη δυναμικότητα της εκμετάλλευσης.

5.9. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών φυτειών.

5.9.1. **Συνοδευτικό μεταφοράς**, κατά την πώληση του πολλαπλασιαστικού υλικού από τον πωλητή προς το δικαιούχο. Ο εκδότης του πρέπει να είναι ο πωλητής του πολλαπλασιαστικού υλικού και όχι τρίτος (π.χ. φυτώριο παραγωγής) ο οποίος διαθέτει το φυτωριακό υλικό στον πωλητή.

5.9.2. **Άδειες φύτευσης**, για όσες παραγωγικές δραστηριότητες αυτές απαιτούνται.

5.9.3. **Φυτοϋγειονομικό διαβατήριο** για τα διακινούμενα, εντός της χώρας και την ΕΕ, φυτά, φυτικά προϊόντα και λοιπά αντικείμενα τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V, Μέρος Α, του Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ 307 Α').

5.9.4. **Πιστοποιητικό φυτοϋγείας** για τα εισαγόμενα από τρίτες Χώρες φυτά, φυτικά προϊόντα και λοιπά αντικείμενα τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V, Μέρος Β, του Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ 307 Α').

5.9.5. **Κάθε επιπλέον δικαιολογητικό** που μπορεί να ορίζεται από την εφαρμογή του ΚΑΝ (ΕΕ) 2016/2031 σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ ο οποίος εφαρμόζεται από τις 14 Δεκεμβρίου 2019 ή/και τροποποιεί τα παραπάνω οριζόμενα στις παραγράφους 5.9.1, 5.9.2.

5.10. Επενδύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ.

5.10.1. **Φωτοτυπία της αίτησης σύνδεσης** και της υπογεγραμμένης σύμβασης για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (netmetering).

5.10.2. **Φωτοτυπία του ιδιωτικού συμφωνητικού** που έχει συναφθεί με την εταιρεία που έχει αναλάβει την προμήθεια ή/και εγκατάσταση του συστήματος, κατατεθειμένο σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Στο ιδιωτικό συμφωνητικό θα πρέπει να αναφέρονται επιπλέον ο κατασκευαστής, οι τύποι και οι αριθμοί σειράς για τα διακριτά μέρη του συστήματος, τον πίνακα σύνδεσης, η εγγύηση και τα στοιχεία ασφάλειας (περίφραξη, κάμερες, συναγερμοί) και ότι ο εξοπλισμός είναι καινούριος και απαλλαγμένος βαρών. Εφόσον δεν υπάρχει ιδιωτικό συμφωνητικό, τότε προσκομίζεται βεβαίωση του πωλητή στην οποία αναφέρονται όλα τα παραπάνω στοιχεία.

6. Δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου

6.1. **Γενικά δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου.** Τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο ισχύουν για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου του συνόλου των επενδυτικών δαπανών και για τον σκοπό αυτό, εκτός κι αν διαφορετικά ορίζεται κατά περίπτωση, ο δικαιούχος προσκομίζει τα εξής δικαιολογητικά:

- 6.1.1. **Φωτοαντίγραφα των σφραγισμένων πρωτοτύπων φορολογικών στοιχείων** (παραστατικά δαπάνης) όπως, ενδεικτικά, τιμολόγια πώλησης, τιμολόγια έργου, δελτία παροχής υπηρεσιών, παραστατικά διακίνησης και λοιπά δικαιολογητικά όπως αυτά ορίζονται σε κάθε περίπτωση. Τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει επίσης να είναι εκτυπωμένα και σφραγισμένα, σύμφωνα με τα ανωτέρω.
- 6.1.2. **Φωτοαντίγραφα των σφραγισμένων πρωτοτύπων δικαιολογητικών** με τα οποία αποδεικνύεται η εξόφληση των παραστατικών δαπάνης. Όλα τα παραστατικά δαπανών, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκδοθεί με την ένδειξη «εξοφλήθη» ή «επί πιστώσει», θα πρέπει να συνοδεύονται από εξοφλητική απόδειξη ή από βεβαίωση είσπραξης του πωλητή, στην οποία θα αναγράφεται ο αριθμός των παραστατικών τα οποία αυτή αφορά και η οποία θα φέρει την σφραγίδα και την υπογραφή του πωλητή. Στα δικαιολογητικά εξόφλησης τα οποία αφορούν παραστατικά δαπάνης άνω των 500 ευρώ προ ΦΠΑ πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία των τραπεζικών μέσων εξόφλησης τα οποία συνυποβάλλονται. Σε περίπτωση τμηματικής εξόφλησης, το άθροισμα των ποσών των τμηματικών καταβολών οι οποίες αναφέρονται επί της εξοφλητικής απόδειξης πρέπει να μην υπολείπονται του συνολικού πληρωτέου ποσού το οποίο αναφέρεται στα παραστατικών δαπάνης, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Τα δικαιολογητικά εξόφλησης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν και την πληρωμή ποσών προκαταβολών (δηλαδή τμηματικές πληρωμές σε προγενέστερο χρόνο από την έκδοση των σχετικών τιμολογίων) που γίνεται για εμπορικούς λόγους. Οι προκαταβολές αυτές γίνονται δεκτές και συνυπολογίζονται στην εξόφληση του συνολικού ποσού της επενδυτικής δαπάνης. Στην περίπτωση που οι προκαταβολές πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο προγενέστερο της οριστικής υποβολής της αίτησης στήριξης (δηλαδή πριν την ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών του δικαιούχου) γίνονται δεκτές με την προϋπόθεση ότι α) πραγματοποιήθηκαν μετά την 21-12-2017 δηλαδή την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης 13849/21-12-2017 και β) δεν υπερβαίνουν το 15% της συνολικής δαπάνης του επενδυτικού αγαθού, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η παρούσα παράγραφος έχει εφαρμογή και στις περιπτώσεις των αποδείξεων λιανικής πώλησης καθώς και στις περιπτώσεις των αγορών από το εξωτερικό.
- Τα δικαιολογητικά εξόφλησης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν και βεβαιώσεις του αρμόδιου Οικονομικού Εφόρου περί απαλλαγής του δικαιούχου από την καταβολή του αναλογούντος ΦΠΑ σύμφωνα με την υπ. αριθμ Π.2869/2389/ΠΟΛ. 137/04-05-1987 (ΦΕΚ 236 Β') απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Τα ανωτέρω ποσά απαλλαγής από την καταβολή ΦΠΑ συνυπολογίζονται στην εξόφληση των παραστατικών πώλησης τα οποία έχουν εκδοθεί από την προμηθεύτρια επιχείρηση (τιμολόγιο πώλησης ή τιμολόγιο πώλησης-δελτίο αποστολής), στα οποία έχει χρεώσει τον αναλογούντα ΦΠΑ, τον οποίο δε θα εισπράξει, αναγράφοντας σ' αυτά την ένδειξη «Δεν εισπράττεται ΦΠΑ-Υπόχρεος για την καταβολή του είναι ο αγοραστής με την προσωρινή δήλωση βάσει της απόφασης Π.2869/2389/04-05-1987».
- 6.1.3. **Ιδιωτικά συμφωνητικά** τα οποία συνάπτει ο δικαιούχος με προμηθευτές του σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Τα ιδιωτικά συμφωνητικά τα οποία προσκομίζει ο δικαιούχος πρέπει να είναι θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή να έχουν περιληφθεί σε τριμηνιαία κατάσταση συμφωνητικών ή τα στοιχεία τους να έχουν γνωστοποιηθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Οι περιπτώσεις όπου το ιδιωτικό συμφωνητικό απαιτείται ως επιπλέον δικαιολογητικό πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου είναι οι εξής:

- α. Ανάθεση εργολαβιών ή υπεργολαβιών τεχνικών έργων άνω των 6.000 ευρώ, κατατεθειμένο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. πριν από την έναρξη των εργασιών.
- β. Απασχόληση και αμοιβή εργατών γης από τον δικαιούχο.
- γ. Ανάθεση σε σύμβουλο – μελετητή της εκπόνησης μελέτης για τους σκοπούς της υποβολής ή/και της παραλαβής των επενδύσεων του σχεδίου.
- δ. Ανάθεση στον συντάκτη – γεωτεχνικό των εργασιών τόσο για τη σύνταξη του φακέλου υποψηφιότητας όσο και για την παροχή τεχνικής στήριξης στον δικαιούχο.

Τα σχετικά παραστατικά δαπάνης (Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών - ΑΠΥ, Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών, τιμολόγια έργου, κ.λπ.) τα οποία τιμολογούν τα παραπάνω υποβληθέντα ιδιωτικά συμφωνητικά πρέπει να εκδίδονται υποχρεωτικά από τον συμβαλλόμενο προμηθευτή.

6.2 Συμπληρωματικά, για τα γενικά δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου της παραγράφου 6.1 προβλέπονται τα εξής:

- 6.2.1 Όλα τα παραστατικά δαπανών και τα σχετικά δικαιολογητικά εξόφλησης για να γίνονται δεκτά, πρέπει να έχουν ημερομηνία έκδοσης ίδια ή μεταγενέστερη της ημερομηνίας οριστικής υποβολής του πρώτου σταδίου της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης, με την επιφύλαξη της ανωτέρω παρ. 6.1.2.
- 6.2.2 Για όσα δικαιολογητικά προβλέπεται η υποβολή σφραγισμένου φωτοαντιγράφου, τίθεται επί του πρωτοτύπου από την αρμόδια ΔΑΟΚ η σφραγίδα «Έγινε χρήση για την Πρόσκληση 13949/17» πριν να παραχθούν τα φωτοαντίγραφα.
- 6.2.3 Σε περιπτώσεις απώλειας πρωτότυπων παραστατικών δαπανών ζητείται συμπληρωματικά η προσκόμιση των παρακάτω:
  - α. Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου. Σε αυτή θα δηλώνεται η απώλεια του πρωτότυπου παραστατικού καθώς και τα πλήρη στοιχεία του (εκδότης, τύπος, αριθμός και ημερομηνία έκδοσης παραστατικού). Θα δηλώνεται επίσης ότι το παραστατικό δεν θα κατατεθεί ούτε έχει κατατεθεί σε άλλη Υπηρεσία για λήψη επιδότησης και ότι θα προσκομισθεί για σφράγιση στην περίπτωση ανεύρεσης.
  - β. Φωτοτυπία του στελέχους του παραστατικού από το αρχείο που διατηρεί ο προμηθευτής ο οποίος βεβαιώνει επ' αυτού ότι αποτελεί ακριβές αντίγραφο του παραστατικού που τηρείται στο αρχείο του.
- 6.2.4 Σε περίπτωση κατά την οποία η προμήθεια επενδυτικών αγαθών γίνεται απευθείας από το εξωτερικό, απαιτείται να υποβληθούν α) τα τιμολόγια πώλησης που έχουν εκδοθεί από τους οίκους του εξωτερικού και η επίσημη μετάφραση τους, β) τα εκάστοτε προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία φορολογικά και εμπορικά έγγραφα κατά περίπτωση σύμφωνα με το είδος του διακανονισμού και της διακίνησης (π.χ. δελτία αποστολής, ΑΠΥ μεταφορικών, φορτωτικές, ναύλος μεταφοράς, ασφάλιστρα μεταφοράς, B/L, CMR, κλπ), γ) αντίγραφο αποδεικτικών εξόφλησης των παραστατικών από τη μεσολαβούσα τράπεζα και εφόσον απαιτείται εκτελωνισμός (χώρες εκτός Ε.Ε.), αντίγραφο της σχετικής άδειας εκτελωνισμού. Σημειώνεται ότι για τιμολόγια που έχουν εκδοθεί στην Αγγλική γλώσσα δεν απαιτείται μετάφραση, εκτός αν αυτό ζητηθεί κατά την διάρκεια του διοικητικού ελέγχου.
- 6.2.5 Σε περίπτωση κατά την οποία η αγορά των επενδυτικών αγαθών πραγματοποιείται επί τόπου από τον δικαιούχο εντός χώρας της Ε.Ε. και η μεταφορά τους γίνεται με ίδια μέσα, απαιτείται η προσκόμιση τιμολογίου πώλησης του οίκου του εξωτερικού και αντίγραφο του σχετικού αποδεικτικού εξόφλησης. Για ποσά τιμολογίων άνω των 500 ευρώ απαιτείται

και η προσκόμιση των σχετικών τραπεζικών παραστατικών. Οι καταθέσεις μετρητών από τον δικαιούχο απ' ευθείας στον λογαριασμό του προμηθευτή εξωτερικού γίνονται δεκτές για ύψος συναλλαγής εντός του επιτρεπόμενου ορίου μετρητών των 10.000 ευρώ για τις χώρες της Ε.Ε. σύμφωνα με τον ΚΑΝ. 1889/2005, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

- 6.2.6 Οι αποδείξεις λιανικής πώλησης συνοδεύονται απαραίτητως από δικαιολογητικό διακίνησης στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά τα πλήρη στοιχεία των συναλασσομένων (ονοματεπώνυμο/επωνυμία, ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ταχυδρομική διεύθυνση εκδότη και πελάτη) καθώς και η πλήρης περιγραφή του προϊόντος (είδος, τύπο, δυναμικότητα και σειριακό αριθμό). Επίσης το δικαιολογητικό διακίνησης θα συσχετίζεται με την απόδειξη λιανικής πώλησης αναγράφοντας τον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης της απόδειξης. Δεν γίνονται δεκτές αποδείξεις λιανικής πώλησης των οποίων η αξία υπερβαίνει τα 500 ευρώ προ ΦΠΑ.
- 6.2.7 Η καταβολή της στήριξης για την αμοιβή του συντάκτη γεωτεχνικού, τόσο για τη σύνταξη του φακέλου υποψηφιότητας όσο και για την παροχή τεχνικής στήριξης στον δικαιούχο, θα γίνεται κατόπιν της προσκόμισης α) του ιδιωτικού συμφωνητικού ανάθεσης των συγκεκριμένων εργασιών, β) των αντίστοιχων αποδείξεων παροχής υπηρεσιών και γ) των δικαιολογητικών εξόφλησής τους.
- 6.2.8 Η αίτηση για την καταβολή της στήριξης που αφορά στη δαπάνη τεχνικής στήριξης μπορεί να γίνεται σε κάθε δόση πληρωμής με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνει το $\frac{1}{3}$ της συγκεκριμένης συνολικής επιλέξιμης δαπάνης (όπως αυτή αναφέρεται στην οριστική απόφαση έγκρισης). Συνεπάγεται ότι στην περίπτωση που η αίτηση αφορά σε τελική αίτηση πληρωμής είναι επιλέξιμο το σύνολο της υπολειπόμενης επιλέξιμης δαπάνης.
- 6.2.9 Στην περίπτωση κατά την οποία η σύνταξη του φακέλου υποψηφιότητας ή/και η παροχή τεχνικής στήριξης γίνεται από μελετητή-γεωτεχνικό ο οποίος δεσμεύεται με σχέση εργασίας με μια εταιρεία είναι δυνατόν ο συμβαλλόμενος στο συμφωνητικό με τον υποψήφιο δικαιούχο και ο εκδότης των σχετικών ΑΠΥ να είναι η εταιρεία αυτή με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η προαναφερθείσα σχέση εργασίας. Η τεκμηρίωση της σχέσης εξαρτημένης εργασίας που μπορεί να αφορά μισθωτούς αλλά και συνεργάτες ελεύθερους επαγγελματίες ή /και εταίρους εταιρειών γίνεται με βεβαίωση απασχόλησης από την εταιρεία-εργοδότη. Οι περιπτώσεις μη εξαρτημένης εργασίας, δηλαδή παροχής υπηρεσιών τρίτων προς την εταιρεία η οποία συμβάλλεται με τον υποψήφιο δικαιούχο αποκλείονται.
- 6.2.10 Η καταβολή της στήριξης για εκπόνηση και παράδοση μελετών εκτός των παραπάνω περιπτώσεων 6.2.5 & 6.2.6 θα γίνεται με την προσκόμιση α) του ιδιωτικού συμφωνητικού ανάθεσης των συγκεκριμένων μελετών στο οποίο αναφέρονται οι όροι της ανάθεσης και τα παραδοτέα της μελέτης και β) των αντίστοιχων αποδείξεων παροχής υπηρεσιών και των σχετικών δικαιολογητικών εξόφλησης. Τα παραδοτέα της μελέτης πρέπει να βρίσκονται στην εκμετάλλευση και να είναι διαθέσιμα κατά την παραλαβή των σχετικών επενδύσεων.
- 6.2.11 Τα έξοδα έκδοσης άδειας δόμησης, μελέτης και επίβλεψης του έργου τεκμηριώνονται με την Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών ή το Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών του μηχανικού καθώς και το διπλότυπο της τράπεζας (απόδειξη είσπραξης), στο οποίο αναγράφεται ο επιμερισμός του κόστους και των εισφορών που υπολογίζονται ως ποσοστό του κόστους της άδειας δόμησης. Επισημαίνεται ότι οι εισφορές υπέρ τρίτων που καταβάλλουν οι μηχανικοί για την έκδοση της άδειας δόμησης δεν περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες

δαπάνες. Για τις δαπάνες της παραγράφου αυτής δεν απαιτείται η υποβολή ιδιωτικού συμφωνητικού ανάθεσης των συγκεκριμένων εργασιών.

- 6.2.12 Όταν υποβάλλονται παραστατικά για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου έργων γεωργικών κτιρίων και κατασκευών και το συνολικό ποσό των παραστατικών υπερβαίνει τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της επένδυσης, ο δικαιούχος δύναται να εξαιρέσει από την υποβολή παραστατικά συνολικού ποσού ίσου με το ποσό της υπέρβασης της υλοποίησης με την προϋπόθεση ότι αυτά δεν αφορούν σε αμοιβές προσωπικού και ασφαλιστικές εισφορές.
- 6.2.13 Οι παρακρατούμενοι φόροι που υπολογίζονται επί των τιμολογίων παροχής υπηρεσιών ορισμένων ελευθέρων επαγγελματιών όπως και επί των τιμολογίων έργου των εργολάβων, αποδίδονται στο Δημόσιο από τον λήπτη της υπηρεσίας. Το τμήμα αυτό της αξίας των παραστατικών παροχής υπηρεσιών είναι επιλέξιμο για στήριξη με την προϋπόθεση ότι προσκομίζεται η δήλωση απόδοσης φόρου από τον δικαιούχο.

Παράδειγμα κατανόησης: Η παρακράτηση φόρου 20% για αμοιβές είχε εφαρμογή για ΑΠΥ ανεξαρτήτως ποσού. Ο παρακρατούμενος φόρος υπολογίζεται στην καθαρή αξία της ΑΠΥ, π.χ. για αμοιβή 1.000€ έχουμε

$$1.000\text{€} \times 20\% \text{ παρακρατούμενος φόρος} = 200\text{€}$$

$$1.000\text{€} \times 24\% \text{ ΦΠΑ} = 240\text{€}.$$

Ο μελετητής εισπράττει $1.000\text{€} - 200\text{€} + 240\text{€} = 1.040\text{€}$ και ο δικαιούχος αποδίδει στην εφορία 200€ με την δήλωση απόδοσης φόρου.

Στο παραπάνω παράδειγμα το συνολικό επιλέξιμο ποσό για στήριξη είναι 1.000€ καθώς ο παρακρατούμενος φόρος 20% είναι προκαταβολή του φόρου εισοδήματος του μελετητή σύμφωνα με την αμοιβή που έχει λάβει.

6.3 Ειδικά δικαιολογητικά πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου έργων γεωργικών κτιρίων και κατασκευών, επιπλέον των γενικών δικαιολογητικών της παραγράφου 6.1., κατά τον τρόπο ανάθεσης /εκτέλεσης του έργου.

- 6.3.1 Αυτεπιστάσια έργου (χωρίς ανάθεση σε εργολάβο).
- α. Οι δαπάνες υλικών πιστοποιούνται με τα σχετικά τιμολόγια αγοράς και τα παραστατικά εξόφλησης τα οποία έχουν εκδοθεί στην επωνυμία του δικαιούχου.
  - β. Για τις περιπτώσεις απασχόλησης και αμοιβής εργατών γης από τον δικαιούχο, προσκομίζεται i) Ιδιωτικό συμφωνητικό για κάθε εργάτη, θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλομένων. Το ιδιωτικό συμφωνητικό, περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα στοιχεία των συμβαλλομένων (συμπεριλαμβανομένου και του ΑΜΚΑ του εργάτη), την ακριβή περιγραφή της εργασίας, τον τόπο και τον χρόνο απασχόλησης και την αξία της συναλλαγής και ii) Αντίτυπο καταβολής του εργόσημου για τον εργοδότη, συμπληρωμένο με τα στοιχεία του εργαζόμενου, την ημερομηνία πληρωμής και την υπογραφή του (όπως προβλέπεται στην εγκύκλιο του ΟΓΑ με αρ.9/2011).
  - γ. Για τις περιπτώσεις απασχόλησης και αμοιβής εργατοτεχνικού προσωπικού από τον δικαιούχο, προσκομίζεται i) Κατάσταση ημερομισθίων εργατοτεχνικού προσωπικού υπογεγραμμένη από τους εργαζόμενους και τον εργοδότη, ii) Αναλυτική περιοδική δήλωση οικοδομοτεχνικού έργου (ΑΠΔ) όπου ως κύριος του έργου (κωδικός 4 ΑΠΔ) αναγράφεται ο δικαιούχος και iii) Αντίγραφα παραστατικών πληρωμής εισφορών του ΕΦΚΑ για το συνολικό ποσό των εισφορών της ΑΠΔ οικοδομοτεχνικού έργου (κωδικός 46 ΑΠΔ).

6.3.2 Ανάθεση εκτέλεσης του έργου σε εργολάβο.

- α. Προσκομίζεται το σχετικό ιδιωτικό συμφωνητικό έργου το οποίο i) έχει κατατεθεί, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, ii) αφορά σε ολοκληρωμένο έργο ή σε ολοκληρωμένη διακριτή φάση του έργου, iii) περιγράφει αναλυτικά τις εργασίες που έχει συμφωνηθεί να γίνουν και τα υλικά που τυχόν θα χρησιμοποιηθούν και προσδιορίζει το κόστος ανά μέρος του έργου ή/και ανά διακριτή φάση καθώς και το συνολικό τίμημα, iv) ορίζει το χρονοδιάγραμμα του έργου (έναρξη, ενδιάμεσες παραδόσεις, ολοκλήρωση) και τον τρόπο εξόφλησης του εργολάβου (προκαταβολή, μερικές καταβολές, εξόφληση).
- β. Προσκομίζονται φωτοαντίγραφα των σφραγισμένων πρωτοτύπων τιμολογίων έργου (παραστατικά δαπάνης) τα οποία αναφέρουν τα στοιχεία του σχετικού ιδιωτικού συμφωνητικού και έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά με τα οποία αποδεικνύεται η εξόφληση των τιμολογίων έργου, συμπεριλαμβανομένων και των παρακρατούμενων φόρων.
- γ. Ανάλογα με τον τρόπο ανάθεσης του έργου από τον δικαιούχο στον εργολάβο, μπορεί να ορίζεται ότι το τίμημα το οποίο προβλέπεται στο ιδιωτικό συμφωνητικό, εκτός από την αμοιβή του εργολάβου περιλαμβάνει ή δεν περιλαμβάνει την αγορά των υλικών, την αμοιβή του εργατοτεχνικού προσωπικού, τις ασφαλιστικές εισφορές του προσωπικού και τις εργοδοτικές εισφορές.
  1. Όταν στο συμφωνηθέν τίμημα δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες αγοράς υλικών αυτές είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να ενισχυθούν ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού και για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις παραγράφους 6.1 και 6.2.
  2. Όταν στο συμφωνηθέν τίμημα δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες του εργατοτεχνικού προσωπικού, αυτές είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να ενισχυθούν ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού και για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις περιπτώσεις (β) και (γ) της παραγράφου 6.3.1.
  3. Όταν στο συμφωνηθέν τίμημα περιλαμβάνονται τα υλικά και οι αμοιβές του εργατοτεχνικού προσωπικού, επιλέξιμη προς στήριξη είναι μόνο η δαπάνη που πιστοποιείται με το τιμολόγιο έργου χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών δαπάνης και διακίνησης και δικαιολογητικών εξόφλησης για την αγορά των υλικών, τις αμοιβές του προσωπικού και τις ασφαλιστικές εισφορές. Επιλέξιμες δαπάνες προς ενίσχυση ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού είναι το ποσό των εργοδοτικών εισφορών που έχει καταβληθεί από τον δικαιούχο στον ΕΦΚΑ. Για τον σκοπό αυτό προσκομίζεται η αναλυτική περιοδική δήλωση οικοδομοτεχνικού έργου (ΑΠΔ) όπου ως κύριος του έργου (κωδικός 4 ΑΠΔ) αναγράφεται ο δικαιούχος και τα αντίγραφα των παραστατικών πληρωμής εισφορών του ΕΦΚΑ με τα οποία έχουν καταβληθεί από τον δικαιούχο οι εργοδοτικές εισφορές της ΑΠΔ οικοδομοτεχνικού έργου (κωδικός 45 ΑΠΔ).
  4. Όταν στο συμφωνητικό αναφέρεται ρητώς ότι στο συμφωνηθέν τίμημα δεν συμπεριλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εισφορές του εργατοτεχνικού προσωπικού, οι σχετικές δαπάνες είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να ενισχυθούν ανεξάρτητα από το τίμημα του εργολαβικού συμφωνητικού. Για τον

σκοπό αυτό προσκομίζεται η αναλυτική περιοδική δήλωση οικοδομοτεχνικού έργου (ΑΠΔ) όπου ως κύριος του έργου (κωδικός 4 ΑΠΔ) αναγράφεται ο δικαιούχος και τα αντίγραφα των παραστατικών πληρωμής εισφορών του ΕΦΚΑ με τα οποία έχουν καταβληθεί από τον δικαιούχο οι συνολικές εισφορές της ΑΠΔ οικοδομοτεχνικού έργου (κωδικός 46 ΑΠΔ).

6.3.3 Για την περίπτωση της αποπεράτωσης κτιριακών εγκαταστάσεων προσκομίζονται επιπλέον των ανωτέρω

α. Η δήλωση αποδοχής όρων διενέργειας πραγματογνωμοσύνης και αποδοχής ορισμού η οποία υπέχει θέση σύμβασης ανάμεσα στον δικαιούχο και τον πραγματογνώμονα.

β. Τα σχετικά τραπεζικά δικαιολογητικά κατάθεσης που προβλέπονται για την εξόφληση του Τ.Ε.Ε.

γ. Βεβαίωση του Τ.Ε.Ε. η οποία αναφέρει τα στοιχεία της ανάθεσης, το συνολικό κόστος της πραγματογνωμοσύνης αναλυτικά και τα στοιχεία της εξόφλησης.

7. Δικαιολογητικά νόμιμης λειτουργίας εκμετάλλευσης και παραγωγικής ικανότητας κατά την ολοκλήρωση.

7.1 Οι δικαιούχοι των Δράσεων του υπομέτρου 4.1, κατά την υποβολή της τελικής αίτησης πληρωμής, συμπληρωματικά των ανωτέρω δικαιολογητικών, πρέπει να υποβάλλουν, κατά περίπτωση, τα εξής δικαιολογητικά ολοκλήρωσης:

7.1.1 Δικαιολογητικά που αφορούν στην νόμιμη λειτουργία της εκμετάλλευσης (Άδεια εγκατάστασης, άδεια λειτουργίας, άδεια παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού, μελισσοκομικό βιβλιάριο κ.λπ.).

7.1.2 Τεχνική έκθεση, αρχιτεκτονικά σχέδια, άδειες εγκατάστασης και όποιο άλλο αποδεικτικό θεωρείται κατάλληλο για την τεκμηρίωση της λειτουργικής αυτοτέλειας στην περίπτωση της συστεγαζόμενης γεωργικής εκμετάλλευσης, στην ολοκλήρωση της υλοποίησης του επενδυτικού Σχεδίου.

7.1.3 Σε εκμεταλλεύσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει την αγορά παρελκόμενων χωρίς ο δικαιούχος να κατέχει κατά την έγκριση ελκυστήρα, υποχρεούται να προσκομίσει στον τελευταίο φάκελο πληρωμής την σχετική άδεια κυκλοφορίας ελκυστήρα στο όνομά του εκτός αν αυτός έχει αποκτηθεί ως εγκεκριμένη δαπάνη του επενδυτικού σχεδίου.

7.2 Τεχνική έκθεση του επιβλέποντος η οποία υποβάλλεται στην περίπτωση όπου υπάρχει διαφοροποίηση στην υλοποίηση από το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο και χωρίς η διαφοροποίηση αυτή να έχει αποτελέσει αντικείμενο εγκεκριμένης τροποποίησης, συνοδευόμενη από τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, με την οποία τεκμηριώνεται η ορθή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου. Σε όλες τις περιπτώσεις η υλοποίηση κατά παρέκκλιση του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου γίνεται με ευθύνη του δικαιούχου.